

Voorzitter: K.W. van Doesen-Dijkstra (D66)

Namens de raad: J. Visser (GroenLinks), T.J. Bushoff (PvdA), E. Akkerman (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), D. Mellies (100% Groningen), R.F. Stayen (Stadspartij), S.A. Kaercher (PVV)

Namens het college van B&W: wethouder R. van der Schaaf

Namens de griffie: G. Mulder

Versterken en Vernieuwen

00:07:45

Voorzitter: Goedemorgen allemaal bij deze beeldvormende sessie over Versterken en Vernieuwen. Dit is een sessie waarin het team Versterken en Vernieuwen zich voorstelt en nadere toelichting zal geven op wat er allemaal in de verschillende dorpen speelt, waar zij mee bezig zijn, welke regelingen er zijn, wat de verhouding is met het NCG en hoe de communicatie met de bewoners gaat verlopen. Dit als nadere inkleuring van de antwoorden op de gestelde schriftelijke vragen. Deze sessie is ook via de livestream op de website te volgen en vervolgens zal er dan in de loop van april, op 14 april, nog een meningsvormende sessie volgen. De aftrap zal worden gedaan door wethouder Van der Schaaf. Daarna hebben we vier presentaties en het is gewenst om de vragen die er zijn op te sparen tot nadat de vier presentaties gedaan zijn, want dan krijgen we even wat meer samenhangende antwoorden en dergelijke. Het kan ook zijn dat, in presentaties die er nog volgen, uw vraag al beantwoord wordt. Ik wil nu eerst het woord geven aan de heer Van der Schaaf.

00:09:12

De heer Van der Schaaf: Ja, dank u wel, Voorzitter. Beste mensen, deze presentatie gaat hopelijk een goed beeld geven – dat weet ik wel zeker – van datgene wat we allemaal aan het doen zijn in de dorpen, die onderdeel zijn van de gemeente Groningen, als het gaat om versterken en vernieuwen. Zoals jullie allemaal weten, de gaswinning en de aardbevingen die het gevolg daarvan zijn en ook de versterkingsoperatie hebben dagelijks een enorme impact op de inwoners van dit gebied en daarmee ook op dit gebied van onze gemeente Groningen. Dat leidt vaak tot spanningen. Spanningen tussen instanties, overheid, burgers die lang moeten wachten en soms niet weten waar ze aan toe zijn, maar soms ook tevreden zijn. Soms zijn er wel goede stappen gezet en in steeds meerdere mate. Uiteindelijk zijn het niet de mensen zoals ik, wethouders of kamerleden of media die heel veel aandacht besteden – terecht – aan dit gebied. Nee, het zijn uiteindelijk de mensen die dagelijks, van de NCG maar ook van onze gemeente, in contact staan met onze inwoners. Die echt het verschil kunnen betekenen en er echt voor zorgen dat zaken ook in het aardbevingsgebied langzaam, maar zeker, beter gaan. Daarom wil ik ook wel zeggen dat ik op zich heel erg trots ben op ons team Versterken en Vernieuwen van de gemeente Groningen dat dag-in dag-uit samen met de bewoners en vertegenwoordigers van bewoners helpt met het verbeteren van de situatie in de dorpen. Mensen proberen te helpen in hun soms lange strijd met andere instanties en langzaam maar zeker onze belofte die wij als college, als coalitie, aan het begin hebben gemaakt dat wij naast onze inwoners willen staan om zaken voor elkaar te krijgen. Dat lukt lang niet altijd. De praktijk is weerbarstig. Mensen hebben soms jarenlang in een situatie gezeten dat ze heel lang moesten wachten. Dan zit er eindelijk wat tempo in en is het misschien niet altijd datgene wat ze verwachtten, dus die spanningen blijven. Het is

ook voor de mensen die daar werken af en toe hard werken, zwaar werk, maar ze krijgen wel heel veel dingen voor elkaar. Dat hopen we in de komende uren aan u te kunnen presteren, een aantal stappen die we in de verschillende dorpen hebben gezet, nieuwe aanpak die we hebben opgezet, die ook via het nieuwe bestuursakkoord wat we een tijdje terug hebben gesloten met het Rijk, meer mogelijkheden geeft om als gemeente dingen voor elkaar te krijgen. Wat Koosje net ook al zei, op punten van communicatie en hoe we met dorpsvernieuwing omgaan, zetten we ook een aantal grote stappen. We hopen dat we op deze manier meer inzicht geven in wat wij dagelijks doen. Ik merkte ook, aan de vragen die gesteld zijn, dat er bij u als raad ook nog heel veel vragen zijn over hoe gaat het nu in die dorpen? Dat is echt een oprechte en noodzakelijke betrokkenheid die u als raad ook heeft bij de inwoners. Het is denk ik ook goed dat we vandaag de diepte kunnen zoeken en een verhaal kunnen horen; wat doen wij nu dagelijks en wat komen we zoal tegen. Ook is er alle mogelijkheid om vragen te stellen aan onze mensen, dus ik wens u een hele informatieve en scherpe ochtend toe.

00:12:16

Voorzitter: Fijn. Dank u wel. Dan gaan we beginnen met de eerste van de vier presentaties en dan wil ik eerst het woord geven aan mevrouw Feringa.

00:12:25

Mevrouw Feringa: Goedemorgen. Mijn naam is Diana Feringa. Ik ben de programmamanager van het programma en verantwoordelijk voor de inhoud van zowel de versterking als de vernieuwing vanuit de gemeente Groningen. We hebben met de begeleidingscommissie een agenda samengesteld en daar is ook nadrukkelijk aangegeven dat we toch nog even willen stilstaan bij de dorpen en hoe het met de dorpen gaat en een totaalplaatje laten zien van de dorpen. Voordat ik dat ga doen, gaan we eerst even het team laten zien. Dit plaatje kennen jullie wel waarschijnlijk. De bestuurders, de directeuren die verantwoordelijk zijn voor de organisatie, vanuit de gemeente Groningen. Het volgende plaatje geeft inzicht in het team wat inmiddels bijna dertig mensen betreft die fulltime met deze problematiek bezig zijn. Naast deze mensen zijn er ook nog heel veel andere mensen mee bezig, maar die worden wat in- en uitgevloegen op onderdelen. Belangrijk is om te weten dat wij werken met drie gebiedsregisseurs die ook de samenhang in de gebieden goed inzichtelijk hebben. We willen ook graag bij de raad neerleggen dat, als er vragen zijn over een gebied, om dan ook vooral de gebiedsregisseurs te benaderen. Dat is dan voor Ten Boer, Rens Riegelman. Voor Woltersum is dat Jannes Talens en hij doet ook de kleinere dorpen. Voor Ten Post is dat de Radboud Reuvekamp. Deze drie mensen zijn goed benaderbaar en kun je alle vragen stellen over wat er speelt in het gebied. Verder kun je voor Oost, het oostelijk deel in de stad, het beste manier mij benaderen op dit moment. Zoals je ziet sta ik daar bovenaan het harkje, maar ons programma is niet zo heel goed in een harkje te vatten, want we werken ook heel goed met het gebiedsteam samen en die zitten verweven in ons programma en ook een deel van het sociaal domein. Een collega zal daar straks wat meer over vertellen. Aan de rechterkant hebben we een hele beleidstak, mensen die werken aan de uitwerking van het bestuursbesluit en de financiën goed in de gaten houden. We hebben sinds kort ook Dianne Maas. Daar zal ik straks ook nog even wat meer over vertellen, een echte aanwinst voor het team, ook voor de bewoners in dit gebied. Ik neem even een slokje water. Zij kan bewoners echt helpen met keuzes, want er zijn nu echt

wel een aantal mensen die de keuze hebben tussen sloop/nieuwbouw of een versterking, en zij zit aan de voorkant om de bewoners daarin te begeleiden. Even kijken, we gaan nu door naar de dorpen.

00:15:28

Mevrouw Feringa: In Ten Post, hoe staan we ervoor? Ten Post, een dorp met 900 inwoners. De Nije Buurt is de helft van het dorp dat ongeveer gesloopt wordt. Daar is de NCG net mee begonnen. Dit wordt in twee fasen gedaan. Eerder zou dat in drie fasen zijn, maar dat gebeurt nu in twee fasen. Ja, daar speelt veel. Bewoners vinden het spannend. Het betekent ook veel, je huis achterlaten dat doet echt wel veel met mensen en dat zien we ook. We zitten in Ten Post in De Lessenaar – ook nog steeds fysiek, ook nu met corona – en we zien ook geregeld mensen even binnenlopen om even wat te vragen, dus dat werkt wel heel goed. Maar goed, het blijft een spannend verhaal voor de mensen. Dan hebben we het Oude Lint. Zij zitten voor het overige deel in de versterking. Zij krijgen over het algemeen geen sloop/nieuwbouw, maar zullen of met een VA of straks met de typologie-aanpak een versterking doormaken. Even het volgende plaatje. Ja, daar had ik ook even wat staan. Goed om te melden is dat heel Ten Post onder blok A of B valt. Dat betekent dat we op dezelfde manier met die mensen omgaan en dat is heel fijn, want het is een klein dorp en we willen daar geen ongelijkheid creëren. We zijn in Ten Post met verschillende groepen, thematafels, dorpsbelangen, goed in gesprek. Dat wil niet zeggen dat we er allemaal uit zijn, maar we zijn wel met elkaar de goede weg aan het zoeken. De wisselwoningen, er worden er zestig gebouwd in Ten Post op de AMCA-locatie. De eerste dertig zijn in aanbouw dat kun je ook zien. De resultaten zijn al zichtbaar en die worden rond de zomer opgeleverd en die zullen ook snel worden bewoond. Even kijken. Als je dan de vernieuwing daar nog bij pakt, dan kun je zien dat we met het Huis van Ten Post nu wel een stap verder zijn, dus dat is heel mooi. Bewoners vinden het ook heel prettig dat dat nu in deze fase zo is en willen ook graag op een positieve manier daarin meedenken. Zelf vind ik het heel knap dat bewoners buiten de versterking, die bijna iedere bewoner in Ten Post heeft, ook nog ruimte hebben om mee te denken over het dorp en de toekomst van het dorp. Dat geeft ook wel weer de versterking van de sociale kracht in het dorp. We proberen dus naast een gebouw, vooral ook te kijken van hoe zorgen we dat we in deze tijd ook verbinden en mensen straks ook kunnen langdurig kunnen verbinden aan het Huis van Ten Post. Wat ook een echt wel een zorg van ons is, is de bewoners door deze periode heen helpen, want er gebeurt heel veel. Het is en de versterking en de vernieuwing. In een klein dorp haal je alles overhoop. Dat betekent dat je de komende vijf jaar toch heel veel bouwverkeer zult zien in Ten Post en dat doet wat met mensen. Dat doet ook iets met de veiligheid, dus voor al deze ontwikkelingen hebben we oog.

00:19:22

Mevrouw Feringa: De herontwikkeling Nije Buurt. Op het moment dat je een Huis van Ten Post gaat bouwen, zijn er twee scholen over in het dorp en een kerk en daar gaan we samen met de bewoners kijken naar een herontwikkeling. Duurzaamheidsambitie Ten Post. Ja, daar zien we ook betrokkenheid van de bewoners. Best wel veel betrokkenheid. Ze vinden dat heel belangrijk daar, maar het lastige voor ons team is dat niet alle bewoners er hetzelfde over denken. Dat maakt het heel dynamisch en ook dat wij wel vaak weer terug moeten naar de tekentafel om het toch weer wat anders aan te vliegen. De NPG-middelen zijn er,

om de tweedeling in de energierekening te verminderen. Die zullen daar ook voor ingezet worden, maar dat kan op verschillende manieren. Het is wel de bedoeling dat daar binnenkort een besluit over wordt genomen, omdat de eerste woningen in de versterking zitten in de B 1 en zullen ook die regeling moeten kunnen gebruiken. De uitdagingen en de zorgen in Ten Post. De communicatie tijdens corona is natuurlijk in het hele gebied lastig en in dit programma extra lastig, omdat je de bewoners ook echt nodig hebt om te verbinden, maar er ook veel vragen zijn bij deze bewoners. We hebben in Ten Post een locatie, waar bewoners wel kunnen binnenlopen en daar is ook genoeg ruimte om één op één uit elkaar te zitten, om eens met elkaar te praten, dus dat werkt. Verder worden er online sessies gehouden en dat gebeurt ook wel twee/ drie wekelijks met het dorp of met themagroepen. Er worden ook veelvuldig nieuwsbrieven gemaakt. De communicatie na corona is dan nog steeds fysiek op locatie en we willen ook kijken of we misschien gaan verplaatsen naar het dorpshuis.

00:21:24

Mevrouw Feringa: Woltersum. Als je kijkt naar Woltersum en hoe staan we er voor dan zijn we met de integrale aanpak echt goed op weg. Versterken, schade en funderingen pakken we gezamenlijk op met de NCG en de IMG. Daar is tweewekelijks een kerngroep mee bezig vanuit alle disciplines, waarbij we samenwerken op dit hele integrale verhaal. We zien voor Woltersum dat dit jaar, in 2021, alle VA's afgegeven zijn en dat we in 2021 ook zijn gestart met de pilot. Van de integrale aanpak van de eerste adressen zal ook de uitvoering ingaan in 2021. We worden dus echt wel zichtbaar in Woltersum. Als je dan kijkt hoe die integrale aanpak eruitziet dan zie je hier een plaatje, waarbij de versterking, de schade, maar ook de wensen van de woningeigenaren – want die zijn er ook, als je toch veel moet verbouwing in je huis, dan willen mensen er zelf ook nog wel wat aan toevoegen – de duurzaamheidssubsidie, de waardedalingsgelden – die willen mensen soms ook inzetten om iets te doen aan hun woning – en de subsidie van de funderingen vanuit de gemeente. Dat alles komt dan – als bewoners dat willen, want er zit echt keuzemogelijkheden in voor de bewoners – in een trechter en dan zie je aan de onderkant ook een vierkante tafel. Die is niet voor niets vierkant, want dat betekent dat je samen met de NCG, de gemeente, de IMG én de bewoner een totaalplan maakt. Dat totaalplan kan dan in één keer uitgevoerd worden. Dat is wat we aan het voorbereiden zijn voor de bewoners en de eerste dertien beginnen nu een beetje te snappen hoe het werkt – dat is mooi om te zien – en zien ook dat dat gaat werken. Even kijken. Verder nog, de raad zal per brief, volgende week waarschijnlijk, worden geïnformeerd over de pilot. De pilot wordt opgevolgd door een subsidieverordening en die zal 30 juni in de raad landen. Verder zijn we voor de versterking bezig met een meerjarenaanpak van het totaal, samen met deze drie partijen, met als einddoel dat we in 2025 helemaal klaar zijn in Woltersum. Verder nog even iets over de wisselwoningen in Woltersum. Er is een verzoek ingediend bij de NCG. Dat is ook goed ontvangen daar en ambtelijk is men daar positief over. Wij hopen daar iets over te kunnen melden in de nieuwsbrief in april en in de online sessie in april die we met bewoners hebben. Dan gaan we even door naar de vernieuwing. De dorpsvernieuwing van Woltersum is in uitvoering. Er gebeurt veel achter de schermen en dat is dus minder zichtbaar voor bewoners. Dat horen we ook wel van bewoners, daar krijgen we vragen over: wat zijn jullie allemaal aan het doen? Sommige dingen moeten door procedures heen en dan helpt corona niet echt met

communicatie. Voor Woltersum is het wel heel mooi om te zien dat alle stoplichten op groen staan, dus alles van de dorpsvernieuwing zijn we echt wel mee bezig. Ja, dan komt het volgende plaatje, ook de uitdaging. Daar waar we in Ten Post veel digitaal doen, is dat in Woltersum lastiger, omdat het dorp dat lastig vindt. Het dorp wil liever niet via online sessies allerlei dingen bespreken, maar wil graag face-to-face communicatie. Dat doen we in kleine groepjes, ook voor de pilot. Mensen komen ook wel geregeld in Ten Post om daar hun pilot verder te bespreken, maar dit is wel een zorgpunt voor nu. De communicatie na corona is al wel in voorbereiding en dan is het de bedoeling dat zowel de NCG als de gemeente beide een aantal dagdelen in het dorpshuis in Woltersum gaan zitten, fysiek. Het is mooi dat de NCG nu bij de gemeente heeft neergelegd dat ze dat ook graag willen. Als je het verhaal hoort over Woltersum zijn alle stoplichten op groen, zowel de versterking als de dorpsvernieuwing en nu moeten we nog een stap zetten van hoe buigen het wantrouwen om in vertrouwen vanuit het dorp. Wij snappen heel goed dat er vanuit het verleden veel wantrouwen is en we hopen dat we de komende tijd ook kunnen laten zien dat ze vertrouwen in ons kunnen hebben en dat het echt gaat gebeuren.

00:26:34

Mevrouw Feringa: Even Lellens, een klein dorp, er tussen gegooid. Daar zijn twaalf wisselwoningen op een boerenerf, waarbij de mensen zelf hebben aangegeven dat ze dat wel willen op hun erf, dus het is heel mooi vanuit het dorp zelf aangegeven. De versterking begint volgende week. De eerste die versterkt moet worden, hoeft niet uit de woning, maar de tweede wel en die gaat volgende week in de eerste wisselwoning die daar dus op het boerenerf staat. Dit dorp is dan volgens de planning over anderhalf jaar helemaal klaar. Het dorp is heel mooi met elkaar bezig. Het is ook een klein dorp dan kan dat ook, maar je ziet ook wel dat daar hele positieve geluiden zijn. Ga als raad vooral dus ook daar eens kijken, vraag daar eens, want zo kan het ook en daar zijn hele positieve geluiden.

00:27:26

Mevrouw Feringa: Ten Boer. De versterking in Ten Boer. Eens even kijken, even een plaatje. De Hamplaats is klaar. De mensen zijn terug naar hun woning. De gemeente Groningen is daar nog bezig met de openbare ruimte inrichten en we verwachten over een aantal weken dat dat ook klaar is. Daar horen we ook positieve geluiden van een heleboel mensen. Sommige mensen vinden het ook wel lastig om in een bouwput te wonen. Dat snappen we ook wel, want mensen kiezen daar niet voor. Als je kiest voor nieuwbouw en je gaat naar Meerstad en dan weet je dat je in een bouwput komt. Als je in de versterking zit dan heb je er in ieder geval niet voor gekozen. Dat werkt toch anders in het hoofd bij mensen. Dan zien we de Fazanthof en Ommelanderstraat/Blinkerdlaan. Bij de Fazanthof zien we inmiddels boven de grond de eerste resultaten ontstaan en daar wordt volop gebouwd. In Ten Boer is ons aandachtspunt de 1588. Niet zozeer voor de bewoners, want dat loopt wel door, maar achter de schermen hebben wij als programma daar wel veel last van, omdat dat een bijzonder programma is en niet altijd evengoed geregeld vanuit ons perspectief. We moeten veel gesprekken daarover voeren om dat vlot te trekken. Wat we in Ten Boer ook zien, is dat we blok A-, B- en C-adressen hebben en dat maakt dat we uit moeten leggen, waarom we dat hebben. Verder hebben wij in Ten Boer veel ondernemers die de komende jaren verplaatst moeten worden, dus uit hun pand moeten met hun onderneming en tijdelijk elders in Ten Boer moeten ondernemen. Ik kan u wel vertellen dat is een hele puzzel, want

je moet de bibliotheek verplaatsen en allerlei soorten ondernemers die ook hun eigen wensen hebben, dus dat is echt wel een hele uitdaging voor ons team. De dorpsvernieuwing. We hebben nog een plaatje van de versterking. Dat zijn inderdaad de volgens mij de woningen van de Hamplaats. Even kijken. De uitdagingen en de zorgen voor Ten Boer die zitten dan inderdaad bij de Batch 1588, niet zozeer zichtbaar voor de bewoners, maar wel vanuit het programma. De communicatie met bewoners, ook in coronatijd is dat lastig. Ten Boer is veel groter, dus wij moeten communiceren in blokken en stukken. We gaan in april nog wel een keer voor alle bewoners communiceren, maar we proberen dat ook echt wel per groep aan te pakken. Na de zomer willen we ook gaan verhuizen en gaan we naar een oude school in Ten Boer. Daar willen we fysiek, samen met de NCG, gaan zitten en daar kunnen bewoners dan ook langskomen.

00:30:43

De heer Ubbens: Voorzitter, mag ik een vraag stellen tussendoor?

00:30:46

Voorzitter: Nee, we hebben afgesproken dat we dat niet doen. Na afloop van de vier presentaties mag u uw vragen stellen.

00:30:57

De heer Ubbens: Oké.

00:30:57

Mevrouw Feringa: Dan hier nog even een plaatje voor de dorpsvernieuwing. Voor de dorpsvernieuwing hebben we natuurlijk een aantal dingen al in gang gezet, maar wat nu nieuw is, is dat we online sessies hebben gedaan, maar ook fysiek wel met dorpen op afstand gesproken hebben over wat willen jullie nog meer in dit gebied? Wat zien jullie aan kansen? Daar zijn hele mooie resultaten opgehaald en die zijn nu ook online te beoordelen in de Stem van Groningen. Het heet geloof ik, Stem van Ten Boer dat is er is van gemaakt en daar kun je dus ook zelf nog input geven, dus we proberen ook tijdens corona zoveel mogelijk wel te doen. Dan, volgens mij, mijn laatste sheet is de bijzondere aandacht voor panden. Wij hebben een aantal bijzondere panden, zoals je hier kunt zien, in ons gebied en daar is uiteraard speciale aandacht voor om die te behouden. Ook voor de kwaliteit van de nieuwbouw of de dorpsvernieuwing, zodat je ook echt een mooie panden terugkrijgt in het gebied. Dianne Maas, de bouwmeester versterking, is er zowel voor de bewoners, als om de kwaliteit van de panden in het gebied te bewaken. Er zit natuurlijk een heel team bij de gemeente Groningen, die allemaal hun specialisme hierop heeft en daar werkt zij samen met ons programma en met al die mensen. Voor het overige werken we samen om hier deze panden te bewaken. Even kijken, is dit jouw plaatje of -

00:32:41

De heer Bakker: Even de microfoon afspoelen.

00:32:45

Voorzitter: Ik geef nu het woord aan de heer Henk Bakker.

00:32:48

De heer Bakker: Dank je wel, Voorzitter. Ja, dit is even een plaatje, niet om te bestuderen. Het is een klein stukje geschiedenis. Het begint in 2013, toen was dus de zware aardbeving bij Huizinge al geweest, dat was in 2012. Het gaat er niet om om het allemaal te bekijken,

maar ik denk dat het wel weergeeft dat er vooral de laatste jaren nogal wat wijzigingen in structuur en organisatie zijn geweest. Op een gegeven moment is het Centrum Veilig Wonen geïnstalleerd tussen de NAM en de uitvoering van de versterking en ook de schadeafhandelingszaken te gaan doen. Dat heeft niet zo heel erg lang geduurd en is overgegaan naar de NCG, de Nationaal Coördinator Groningen en heeft ook andere taken gekregen. De eerste nationaal coördinator was Hans Alders daar zie je hier een fotootje van. Inmiddels is dat een andere organisatie en is het meer een uitvoeringsorganisatie geworden, maar dat daardoor niet minder belangrijk vanuit het perspectief van de gemeente. De laatste jaren hebben wij te maken gehad met minister Wiebes tot voor kort – daar ziet u ook een plaatje van – en hij heeft de stappen gezet om de gaswinning naar nul te gaan afbouwen in 2022, dus volgend jaar al. Dat heeft ingrijpende gevolgen voor de manier, waarop wij naar het hele dossier kijken en ook hoe we naar de hele versterking kijken. Daar wil ik wat over gaan vertellen. Diana heeft net al genoemd: de blokken A-, B- en C-adressen. We hebben natuurlijk de afgelopen maanden al best wat brieven gestuurd en ook wat presentaties gehouden voor inwoners, waarin dat is toegelicht. Echter, is ons onder andere vanuit de begeleidingscommissie van de raad wel duidelijk geworden dat het toch wel zinvol is om daar toch nog even wat uitgebreider op in te gaan. Dat ga ik zometeen dus ook doen en dan hoop ik dat ik het allemaal duidelijk kan maken. Het is lastig genoeg, kan ik u vertellen. Dit heeft te maken met de bestuurlijke afspraken die op zes november vorig jaar, 6 november 2020, zijn gemaakt tussen het Rijk en de aardbevingsgemeenten. Ik ga niet al die afspraken langs. Het is een document wat op onze website te vinden is en ook wel op meerdere plekken. Het beslaat ongeveer twaalf pagina's, dus het is op zich nog wel behapbaar om eens even door te lezen. Mensen die zich echt willen verdiepen in het aardbevingsdossier en de actuele stand van zaken zou ik zeker aanbevelen om dat eens goed door te nemen. Ik wil even de hoofdlijnen en met name de doelstellingen hier toelichten, omdat dat het beste aangeeft in welk spanningsveld we op dit moment ook moeten werken. Het allereerste doel en misschien wel het meest evidente doel is: we willen de uitvoering van de versterking versnellen en ook beheersbaar maken. Het is denk ik geen geheim, als ik zeg dat die versterking allemaal veel te lang duurt. Mensen moeten erg lang wachten tot ze eindelijk uitsluitsel krijgen over, wat gaat er met mijn huis gebeuren? De wethouder heeft er daarnet ook al iets over gezegd, maar goed, iedereen die in het aardbevingsgebied woont weet daarvan natuurlijk. Het is ook nog steeds, denk ik, minstens één keer in de week kunnen we daar artikelen over lezen in de pers. Het is ook echt een groot probleem en voor mensen heel vervelend, want het gaat over hun woonsituatie en wonen is niet iets technisch, maar dat is iets heel persoonlijks. Dat het allemaal zo lang duurt dat is heel vervelend en de bedoeling is dat met de bestuurlijke afspraken die gemaakt zijn dat we de uitvoering kunnen versnellen en ook beheersbaar maken. Het beheersbaar maken is ook nodig om te versnellen, want we hebben te maken met 27.000 adressen in het hele aardbevingsgebied. In onze gemeente met ruim 5.000. Je kunt niet overal tegelijk aan het werk, dus je moet dat ook op een bepaalde manier beheersbaar en in stappen behapbaar maken. Het tweede tweede bolletje is, denk ik, wel een hele spannende, omdat dat duidelijk twee kanten opgaat. Aan de ene kant is het doel om te werken met de nieuwste inzichten, aan de andere kant de bestaande afspraken respecteren. Wat houdt dat nu in? De nieuwste inzichten dat betekent dat we rekeninghouden bij het vervolg van de versterkingsoperatie met het gegeven dat de aardgaswinning naar nul wordt afgebouwd. Dat besluit is in 2018 genomen

door de minister, door de regering, en dat betekent iets, namelijk dat het aantal aardbevingen geleidelijk gaat afnemen en ook dat ze minder hevig worden. Ze zijn niet voorbij. Dat hebben we natuurlijk ook bijvoorbeeld gisteren weer kunnen merken, dus er komen nog steeds aardbevingen voor in het aardbevingsgebied en dat zal ook nog een heel aantal jaren zo blijven. Echter, doordat we stoppen met de gaswinning en de gaswinning nu al op een veel lager niveau is dan een aantal jaren geleden, zal de hevigheid van de aardbevingen afnemen en zal dus ook de frequentie van het aantal aardbevingen gaan afnemen. Dat betekent iets voor de risico's. Op het moment dat dat zo is dan zullen ook de risico's afnemen, risico's op ongelukken, risico's op ernstige schade aan gebouwen, waardoor onveilige situaties ontstaan. Dat betekent dus dat er dan ook minder versterking nodig is. Je moet de huizen tegen de risico's versterken. Op het moment dat de risico's afnemen, zal er minder zware versterking nodig zijn. Dat is de ene kant. De andere kant is dat bestaande afspraken gerespecteerd worden. De afgelopen jaren zijn voor een groot aantal woningen in ons gebied of gebouwen in het gebied – het gaat niet alleen over woningen, maar het meeste zijn natuurlijk wel woningen – al afspraken gemaakt. Er zijn versterkingsafspraken gemaakt, versterkingsadviezen gemaakt op basis van onderzoek dat in opdracht van de NCG is uitgevoerd door ingenieursbureaus. Mensen hebben daar bericht van gekregen, "Volgens onze informatie moet u uw woning op die en die punten versterkt worden". Die versterkingsadviezen zijn tot nu toe steeds gebaseerd geweest op eerdere bestaande inzichten, dus nog voordat het besluit voor het afbouwen van de gaswinning was genomen. Dat zijn dus niet de nieuwste inzichten. Daar willen we wel mee gaan werken, maar er is ook duidelijk gezegd in die bestuurlijke afspraken: "Waar afspraken zijn gemaakt met bewoners, over de versterking van hun huis, worden die nagekomen." Daar krijgen de bewoners een keuzemogelijkheid in. Dat is het laatste bolletje wat hier staat. Bewoners kunnen in de meeste gevallen ... voor zover dat nog mogelijk is. Bijvoorbeeld Fazanthof kwam net langs daar zijn de bestaande woningen al gesloopt dan hebben we geen keuzemogelijkheid meer om nog naar nieuwe inzichten te gaan versterken. Dan moet er nieuw gebouwd worden en dat gebeurt uiteraard ook. Echter, waar dat nog niet zover is, kunnen mensen kiezen of ze het bestaande versterkingsadvies uit willen laten voeren of opnieuw willen gaan kijken op basis van de nieuwste inzichten, dus het afbouwen van de gaswinning, wat er dan nog nodig is aan versterking. Dit is ook om onnodige zware versterkingen te voorkomen. Het derde bolletje is ook een belangrijk punt. Er is gepoogd met deze afspraken om moeilijk uitlegbare verschillen te voorkomen en waar het nodig is maatwerk te verrichten. Verschillen voorkomen, in de praktijk zie je dat dat niet lukt. Er worden echter wel compensaties geboden om verschillen die zijn ontstaan te compenseren. Ik kom er zometeen nog wel op terug. In een aantal gevallen is ook maatwerk mogelijk, bijvoorbeeld wat wij in Woltersum willen gaan doen met de funderingen waar Diana net wat over heeft verteld. Dat is dus wat er aan doelstellingen vanuit de overheid, vanuit het Rijk, is geformuleerd en wij hebben daar vanuit ons team nog een aantal zelf aan toegevoegd. Belangrijk is voor ons dat we de uitvoering door willen laten gaan. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan, want op moment dat dit soort nieuwe afspraken zijn gemaakt en mensen keuzemogelijkheden gaan krijgen, van wilt u misschien uw huis opnieuw laten beoordelen, dan zie je dat het hele raderwerk geleidelijk aan de neiging heeft om tot stilstand te gaan komen, omdat er dan gezegd wordt: "Hé, er moet eerst even een nieuwe stap gezet worden, voordat we verder kunnen gaan met de uitvoering." Wij doen ons uiterste best om dat soort

effecten van deze afspraken zo veel mogelijk tegen te gaan. Belangrijk is ook het beheersbaar houden – dat stond net al ook op de vorige sheet – maar wij moeten stap voor stap door de dorpen en door het aardbevingsgebied heen. André Westerveld, mijn collega, zal zometeen nog wel iets vertellen over het Lokale Plan van Aanpak. Het komt er echter kort gezegd op neer, bij bijvoorbeeld een dorp als Woltersum, dat als we zeggen: we gaan het integraal aanpakken en we gaan ook naar de funderingen kijken dan betekent het natuurlijk wel, er zijn 169 adressen in Woltersum en we kunnen ze niet allemaal tegelijkertijd aanpakken, want dan ligt het hele dorp overhoop. Dat zul je dus stap voor stap moeten doen. Dat geldt in wat grotere verband ook, zeg maar dat wij ruwweg in onze gemeente van noordoost naar de stad toewerken. Lellens, Winneweer en Ten Post liggen in het noordoosten. Die zijn de eerste prioriteit en geleidelijk aan gaan we dan in de richting van de stad. Menselijke maat en maatwerk per dorp. Ik heb dat al wel gezegd, maar de dorpen zijn heel verschillend. Het is net ook al wel naar voren gekomen. Een dorp als Lellens is totaal iets anders dan Ten Post of Woltersum en ook Woltersum en Ten Post zijn bepaald niet hetzelfde, dus dat vergt een andere aanpak. Je ziet ook dat mensen andere behoeften hebben in de manier, waarop we die zaken gaan aanpakken en hoe we daarover communiceren. Dat maatwerk per dorp spreekt voor zich, maar het is toch best wel lastig, want als je het van een grote afstand bekijkt dan heb je de neiging om te zeggen, pak het allemaal op dezelfde manier aan. Wij zijn er echter van overtuigd dat dat niet kan en dat we dat dus per dorp en bijvoorbeeld in Ten Boer ook wel per wijk moeten gaan bekijken. Laatste punt – ook niet onbelangrijk – de samenwerking verbeteren. Samenwerking dan hebben we het over samenwerking met anderen en dat is binnen de gemeente natuurlijk met andere teams, waar we mee te maken hebben. Er zijn allerlei afdelingen, waar wij regelmatig contact mee hebben. Bijvoorbeeld vergunningverlening is een hele belangrijke, dus daar hebben we intensief contact mee, maar er zijn er nog veel meer. Ook extern natuurlijk, de NCG op de allereerste plaats, belangrijk in de versterkingsoperatie. Het IMG als het gaat over de schadevergoedingen, maar ook de andere gemeenten in het aardbevingsgebied en de departementen enzovoort. Het is belangrijk, omdat je anders echt 'geen deuk in een pakje boter slaat'. Vorige week kregen we nog in Ten Post de vraag voorgelegd: "Kunnen jullie niet beter stoppen met de samenwerking met de NCG, want dat wordt toch nooit wat?" Ja, ik heb daar echt op gezegd: dat is echt – het gevoel is begrijpelijk, vanuit inwoners die heel lang moeten wachten en denken, komt er ooit wel eens wat goeds van – maar als gemeente kunnen we dit echt niet alleen. De NCG heeft ook een duidelijke wettelijke taak, dus zij hebben de opdracht om die versterking uit te voeren. Als wij elkaar de tent gaan uitvechten dan weten we zeker dat alles tot stilstand komt. Ik moet zeggen, in de praktijk valt er ook heel goed samen te werken. Het zijn zeer betrokken mensen die op het versterkingspunt van de NCG werken, waar we heel goed mee samen kunnen werken, maar dat is ook een absolute noodzaak.

00:45:44

De heer Bakker: Nog even iets over hoe zien die bestuurlijke afspraken er dan uit? Daar hebben die blokken A, B en C. Het komt hierop neer. Blok A dat zijn die adressen, waarvoor al een versterkingsadvies is, dus dan hebben we het over die bestaande afspraken, waar ik het twee sheets geleden over had. Voor deze adressen zijn al versterkingsadviezen gegeven. In de meeste gevallen zijn die inmiddels ook wel bekend bij de eigenaar. Nog niet bij

allemaal, denk ik, maar we zijn inmiddels alweer een paar maanden na november, dus de meesten hebben daar wel informatie over. Dan weet u dus, er ligt een versterkingsadvies op basis van, misschien op dit moment, verouderde inzichten maar toch, daar kunt u rechten aan ontlenen. Dat gaat in onze gemeente over 1.500 adressen ongeveer. Mensen die zo een versterkingsadvies hebben, kunnen dat dus laten uitvoeren of ze kunnen kiezen voor een herbeoordeling op basis van de nieuwste inzichten, de nieuwste NPR dat is de Praktijkrichtlijn, maar die houdt rekening met die afbouw van de gaswinning naar nul. Daar wordt dan de typologie-aanpak toegepast. Dat is een nieuwe methode waar de NCG mee gaat werken. Die wordt op dit moment uitgewerkt, maar dan wordt efficiënter naar de beoordelingen gekeken en dan is de bedoeling dat in de loop van 2022 al die herbeoordelingen en ook nieuwe beoordelingen zijn afgerond. Dan zal er dus minder zware versterking nodig zijn en ter compensatie kunnen mensen dan een beroep doen op subsidies ter hoogte van totaal 30.000 euro. Dat is uit verschillende onderdelen opgebouwd. Dat laat ik hier even achterwege, anders duurt het te lang, denk ik. Blok A is met een versterkingsadvies. Als je geen versterkingsadvies hebt, maar wel onderdeel bent van de versterkingsopgave – dat gaat over circa 3.000 adressen in onze gemeente – dan valt het in blok C. Ik kom zo blok B terug. Blok C zijn dus huizen zonder versterkingsadvies. Deze zullen we dus nog sowieso beoordeeld gaan worden. Dat zal dan gaan gebeuren op basis van die nieuwste inzichten en daar hoort dan een subsidiebedrag bij van 17.000 euro voor verduurzaming en woningverbetering. Daar zit een blok tussen dat is het blok B. Dat gaat in onze gemeente om 500 adressen – voor de hele regio om ongeveer 4.000 – en daarvan is gezegd ... Er is gevraagd vanuit het Rijk, wil de gemeente misschien een aantal adressen aandragen voor clustering. Clustering dat betekent dat we proberen verschillen ten opzichte van blok A, de mensen die dus al wel een versterkingsadvies hebben, zoveel mogelijk te dichten. Dat betekent dus dat blok B-adressen altijd gekoppeld zijn aan blok A-adressen. In onze gemeente geldt dat wij in de dorpen Ten post en Woltersum alle bewoners die nog geen versterkingsadvies hebben in blok B hebben ingedeeld. In Ten Boer hebben we, rondom een aantal kerngebieden die al wel in blok A vallen, hetzelfde gedaan. Het is zo dat de bewoners van blok A en blok B inmiddels hierover informatie hebben gekregen. We hebben daar brieven over bezorgd en verstuurd. De mensen in blok C krijgen eind april, voor 1 mei, hier bericht over. Van die 3.000 adressen bevindt zich een heel groot deel in de oostelijke stadswijken, dus buiten de dorpen van de voormalige gemeente Ten Boer. In de stadswijken, met name Beijum en Lewenborg en omgeving. Dat zijn mensen die tot nog toe geen informatie hebben gehad over de hele versterking. We hebben dat afgelopen jaren steeds voor ons uitgeschoven onder het motto dat heeft de laagste prioriteit, maar dat gaat nu wel gebeuren. Daar gaat de eerste communicatie mee plaatsvinden en dat zal ook gevolgen hebben voor ongetwijfeld nieuwe vragen die op ons afkomen. Dan hebben we nog een vierde categorie. Ik heb het even onder het blokje overig gezet. Alle woningen buiten onze versterkingsopgave, waarvan nog nooit de risico's dusdanig zijn vastgesteld – ook in het verleden niet – dat ze versterkt zouden moeten worden, maar die wel onder het aardbevingsgebied vallen. Dat is hetzelfde gebied, als waar de waardedalingregeling van toepassing is van het IMG. De exacte contour moet nog vastgesteld worden – dat zal binnenkort gebeuren – maar zeg maar dat die ruwweg in de stad langs het Van Starckenborghkanaal loopt. Nogmaals, niet precies, maar wel ongeveer. Deze bewoners komen ook nog in aanmerking voor een vergoeding van 10.000 euro. Het gaat om ongeveer

20.000 adressen in onze gemeente, waarvan het grootste deel zich in de stad bevindt. Dat zal ook nog wat worden, denk ik, als we daarover mensen gaan aanschrijven en dat zal ergens in de loop van dit jaar gaan gebeuren.

00:50:58

De heer Bakker: Er zijn nog een aantal andere projecten. Ik heb ze hier even kort opgeschreven. Ik zal ze niet langslopen, maar het is wel goed om te weten dat er op een aantal andere integrale dossiers ook nog afspraken zijn gemaakt in die bestuurlijke afspraken. Dit plaatje, daar heeft de begeleidingscommissie van de raad om gevraagd: kun je even in een schema samenvatten, hoe het nu zit met die blokken A, B en C? Het is misschien moeilijk te lezen op dit moment, maar de presentatie wordt beschikbaar gesteld. Je kunt via een stroomschema zien: zit u in onze opgave? Ja, dan kun je in blok A, B of C terechtkomen. Zit je niet in de opgaven, maar wel in het aardbevingsgebied dan kom je dus voor die 10.000 euro in aanmerking. Er staat hier even kort samengevat wat ik net heb gezegd. Communicatie daar valt heel veel over te zeggen. Ik neem aan dat er zometeen ook nog wel een aantal vragen over komen, maar duidelijk is dat inwoners zeer intensief met allerlei vormen van communicatie, rondom het aardbevingsdossier en de versterking, te maken krijgen – in de pers in ieder geval – maar ook doordat allerlei organisaties, zoals wij, maar ook de NCG bijvoorbeeld, zich tot bewoners wenden. U ziet daar de burgemeester in gesprek met een inwonster van Ottersum. Dat soort bezoeken worden door onze wethouders en de burgemeester regelmatig afgelegd. Ook door ons zelf uiteraard, dus we spreken veel met inwoners en ze krijgen veel over zich heen. Ja, dan denk je: goh – dit komt uit een filmpje van de NCG, een voorlichtingsfilmpje – is de communicatie nu zo simpel? Je hebt een eigenaar, je hebt de NCG en de gemeente en toe maar versterken maar. Nu, in de praktijk ziet het er zo uit. We gaan niet al deze pijltjes doorlopen, want dan hebben jullie geen tijd meer om straks vragen te stellen. Het is echter wel interessant om te zien. Dit plaatje komt uit een document, wat recent in alle overleggen ingebracht is, vanuit de NCG. Als je linksboven in het groene vakje kijkt, zie je bovenaan staan 'Doel Bewoners centraal' en als je rechtsonderaan in het groene vakje kijkt, zie je 'Veilige tevreden bewoners'. Ja, dat is natuurlijk wat we allemaal willen, die twee dingen, maar als je ziet wat daartussen gebeurt – nu, het houdt ons van de straat, zullen we maar zeggen – is het toch wel handig, als we proberen de bewoners daar zo min mogelijk mee lastig te vallen. Het is echter wel even goed om te laten zien waar we dan allemaal mee te maken hebben. We krijgen vragen over de communicatie. Soms communiceren we teveel. Mensen worden, zoals ik al zei, met allerlei informatie overspoeld. Dan is het weer de gemeente die wat van ze wil. Dan is het de NCG die wat van ze wil. Dan staat er weer iets in de pers. Dan is het de Groninger Bodem Beweging actief of het Groninger Gasberaad. Allerlei mensen. Er worden kamervragen gesteld. De gemeenteraad heeft regelmatig bijeenkomsten en stelt vragen aan bewoners hoe gaat het en mensen zoeken dat ook zelf op en krijgen ook te maken met andere bewoners van hun dorp die allerlei dingen willen. Het is voor mensen erg moeilijk, merken we wel, om door de bomen het bos te zien. Andere kant is dat we ook veel klachten krijgen over dat er juist veel te weinig wordt gecommuniceerd. We denken dat die twee met elkaar te maken hebben, hoe paradoxaal het misschien ook klinkt. Doordat er zo veel op mensen afkomt, is het soms ook moeilijk om datgene eruit te pikken, waar mensen ook echt mee vooruit kunnen. Wat is adequate communicatie? Die vraag is makkelijker gesteld dan

beantwoord, maar ik kom zometeen nog wel op een paar dingen terug van hoe wij denken dat het in ieder geval zo goed mogelijk kan. Tijdens de corona daar heeft Diana net ook al iets over verteld. We organiseren digitale bijeenkomsten – ik zal zometeen even laten zien hoe dat er dan uitziet – omdat we geen zaaltjes kunnen afhuren, waar we grote groepen mensen tegelijkertijd te woord kunnen staan. Dat is op dit moment en al best een tijd onmogelijk, hoe vervelend ook. Hoe gaan we straks verder? Dat is natuurlijk een vraag die we ons stellen. Daar heeft Diana ook al iets over verteld, maar we willen in ieder geval in de grotere dorpen, dat wil zeggen Ten Boer, Ten Post en Woltersum, zorgen dat we daar minimaal één keer in de week fysiek ook aanspreekbaar zijn en verder natuurlijk doordat onze gebiedsregisseurs actief zijn, zijn we ook benaderbaar. Ook op dit moment trouwens, De Lessenaar in Ten post is een locatie waar elke dag iemand is en wat zeker ook in een behoefte voorziet. Echt elke dag komen er wel mensen langs met vragen en problemen. Ja, zeker nu het allemaal heel dichtbij komt in Ten Post lopen soms de emoties ook best hoog op, maar we staan mensen daar te woord als gemeente. Ook de NCG met zijn bewonersbegeleider trouwens.

00:56:21

De heer Bakker: Continuïteit is een belangrijk punt. Ik liet net al even zien, we hebben met verschillende mensen, bijvoorbeeld met iemand als Hans Alders, te maken gehad vanuit de NCG. In het begin waren er allerlei plannen om dingen snel af te ronden. Er is al meerdere keren gezegd, bijvoorbeeld in 2018 is door de minister gezegd: 2019 is het jaar van de uitvoering. Dat wekte ook verwachtingen dat mensen denken: nu, in 2019 wordt mijn huis dus versterkt. Dan beginnen we dus met de uitvoering, maar we zijn er nog lang niet en heel veel mensen moeten dan nog steeds lang wachten. Per dorp zijn er ook afspraken gemaakt en daar komen mensen ook op terug. Ik hoor dat ik wat vlugger door mijn sheets heen moet. Ik doe mijn best.

00:57:12

Voorzitter: Ja, we zijn al bijna een uur bezig en we hebben nog twee presentaties, dus graag -

00:57:17

De heer Bakker: Ze worden, denk ik, iets korter zometeen, maar we doen ons best.

00:57:27

De heer Bakker: Bestuurlijke is het voortdurend in beweging. Dat is wel per definitie zo, denk ik, als je in een politiek-bestuurlijke omgeving werkt, maar voor dit dossier geldt dat wel extra. We doen ons best om nu naar aanleiding van de bestuurlijke afspraken ook de focus wat te verleggen. Ja, we willen veilig wonen, maar de bestuurlijke afspraken bieden mensen ook kansen om iets te gaan doen met de tegemoetkomingen die beschikbaar worden gesteld, dus die kant willen we ook meer opgaan. Hoe doen we het dan? We hebben brieven bezorgd. Je ziet daar links een fotootje van in december. Toen zijn we met een hele club, waaronder onze wethouders en de burgemeester de dorpen ingegaan om informatiebrieven ging over blok A en B te versturen. We organiseren informatiesessies. Je ziet dat op het middelste fotootje. We doen dat meestal samen de afgelopen tijd met een collega van de NCG. Hoewel best mensen zeggen van: "Goh, wij vinden het een gemis dat we geen live bijeenkomsten in zaaltjes hebben" en dat is ook zeker een gemis, maar je ziet wel dat door die digitale bijeenkomsten de drempel om vragen te stellen wel lager is dan in zaaltjes. Als je

in een zaal zit dan zie je wel vaak dat een beperkt aantal mensen veel input levert en de discussie domineert, maar er zijn ook mensen die daar een beetje bij wegblijven of zich daar niet gehoord voelen en die kunnen op deze manier wel hun vragen stellen. Het valt ons op dat we via deze sessies vragen krijgen van mensen, waar we in het verleden niet of nauwelijks contact mee hebben gehad, in verschillende dorpen. We voeren individuele gesprekken, inloop in De Lessenaar – ik heb dat al genoemd – en uiteraard zijn we via ons e-mailadres en de site bereikbaar. Dan ben ik nu, eindelijk dan, bij de volgende en dat is André.

00:59:25

Voorzitter: André Westerveld heeft nu de microfoon overgenomen en zal de volgende presentatie doen.

00:59:30

De heer Westerveld: Ja, goedemorgen. Dank je wel, Henk. Mijn naam is André Westerveld en ik ben onderdeel van het beleidsteam Vernieuwen en Versterken. Dat is ook het team wat zich bezighoudt met de samenstelling van het Lokaal Plan van Aanpak. Hierna noem ik dat elke keer LPA voor het gemak. Ik wil jullie inderdaad graag even in vogelvlucht – dat beloof ik – meenemen in de stand van zaken. Ik kan alvast wel verklappen dat het Plan van Aanpak dit jaar alweer wat vertragingen oploopt en dat het daarmee dus wat langer duurt dan gepland en ons zeker lief is. Er zijn echter goede redenen voor en die zal ik dadelijk nog even toelichten. Even terug naar het begin, bij de eerste bullet, de versterkingsoperatie als zodanig. Dit jaar is het voor het derde jaar dat we met een Lokaal Plan van Aanpak komen. We zijn daar in 2019 mee begonnen. Er staat beleidsregel achter. Waar het op neerkomt is dat op dat moment de NAM wat meer op afstand is gezet en dat de regie wat meer naar het publieke domein werd overgeheveld. De NCG als instituut is daar verantwoordelijk voor. Dat is de uitvoeringsorganisatie, dus daarmee ook verantwoordelijk voor het versterken van de woningen en het veilig maken van de woningen. De rol van de gemeente is die van opdrachtgever. Die rol proberen we steeds verder in te vullen, waarbij we ook steeds meer onze rol van opdrachtgever willen pakken door duidelijk bij de NCG aan te geven hoe we willen omgaan met de onderzoeken, de planvoorbereiding en de uitvoering en de prioritering daarin. Heel recent, vers van de pers, is volgens mij de Tijdelijke wet Groningen, die op dit moment bij de Eerste Kamer ligt. Alle gevolgen zijn op dit moment, volgens mij, niet helemaal voorspelbaar, want er zijn allerlei amendementen nog ingediend. Ik denk echter dat de belangrijkste conclusies voor dit moment is dat daarmee de NAM nog verder op afstand is gezet en dat feitelijk de lijntjes op dit moment doorgesneden zijn.

01:01:47

De heer Westerveld: Hoe komt dat Lokaal Plan van Aanpak nu tot stand? Als ik daar even een processchema voor laat zien dan zie je dat het best een lang traject en ook een moeizaam traject is. Dat is ook één van de redenen, waarom we ook dit jaar helaas moeten melden dat er enige vertraging is ontstaan in het opstellen en het presenteren van het LPA. Dat hebben we als gemeenten met elkaar zo afgesproken. Alle gemeenten in onze regio die in het aardbevingsdossier zitten die vonden en vinden dat we op enig moment nog niet in staat waren om een goed LPA op te stellen. Dat zat voor een deel in vrijgave van plannings die we moeten hebben om dit goed en zorgvuldig te kunnen doen. Dat liep best wel moeizaam en dat begint wel steeds beter te lopen. Dat heeft ook met de samenwerking met de NCG te

maken. We hebben allemaal met onze eigen spelregels te maken en soms zorgt dat toch ook weer even voor een hick-up in het proces. Wat ook niet geholpen heeft – dat is misschien de verkeerde uitdrukking – maar wat in ieder geval ook voor wat ruis heeft gezorgd, is toch het bestuursakkoord. In het bestuursakkoord is onder andere de herbeoordeling aan de orde gekomen, waardoor je dus op een gegeven moment een inschatting moet maken over hoeveel mensen/adressen op een gegeven moment voor een herbeoordeling gaan. Wat het ook nog eens een keer wat lastig maakt is toch ook de typologie-aanpak, waar Henk het straks ook al over had. De typologie-aanpak is een maatregel die is bedoeld om te versnellen. Die is op dit moment nog in ontwikkeling. Het gaat er, kort door de bocht, om dat woningen van hetzelfde type geclusterd gaan worden, zodat je bijvoorbeeld op één adres onderzoek kunt doen en daarmee dat onderzoek ook uit kunt rollen over de andere woningen, met het idee dat je daarmee snelheid kunt maken. Die typologie-aanpak zit er wel aan te komen, maar dat duurt nog wel even. We moeten ook nog even afwachten op welke manier dat versnelling gaat brengen, dus vandaar dat het op dit moment allemaal wat langer duurt dan ons ook lief is. Waar staan we dan?

01:04:11

De heer Westerveld: Op dit moment zijn we druk bezig om toch het LPA 2021 vorm te geven. Dat is ongeveer op dit moment. Normaal gesproken had u rond deze periode, het college in ieder geval, al het voorstel voor het LPA 2021 voorgelegd gekregen. We zitten er nu één stapje voor. Dan moet er daarna nog afstemming plaatsvinden in de lokale stuurgroep. Daarin zitten de gemeente, NCG en woningcorporaties en die stemmen daar een aantal zaken over af. Bedoeling is om het naar het college te sturen, waarin het voorstel aan de raad over de LPA wordt vastgesteld. Daartussenin richting vaststellen door de gemeenteraad, ligt ook nog een procedure waarin het SodM, Staatstoezicht op de Mijnen, advies geeft. Dat kunnen we dan aan het eind van de rit allemaal vertalen naar een LPA '21. Dat betekent tegelijkertijd dat we zo rond de zomer, hoop ik, uiteindelijk het definitieve plan hebben vastgesteld. Daarmee zul je ook tegelijkertijd denken: ja, een plan voor een halfjaar dat is niet zo efficiënt. We zijn dus ook druk bezig om het LPA van 2021 ook zo in te richten dat er zeker ook een brede doorkijk ontstaat naar het jaar 2022.

01:05:55

De heer Westerveld: Waar komen we vandaan? Henk heeft het net ook al ruwweg aangegeven. In het huidige LPA, het lopende LPA, zitten ongeveer 5.000 adressen. We hebben het hier altijd over adressen. Ik probeer mezelf en daar zijn we onszelf ook altijd wel goed van bewust binnen het team, ook voor te houden dat het om heel veel mensen gaat die op de adressen wonen. Die willen allemaal graag weten, waar ze aan toe zijn. Het LPA helpt ons daar zeker bij, omdat het toch meer structuur geeft. Ik zal u op dit moment, ook even omwille van de tijd, niet vermoeien met de getallen die we daar genoemd hebben. Die kunt u zo even nalezen. Wat misschien nog interessant is, is het schema wat u daaronder ziet. Daarin ziet u de getallen van de stand van zaken op 1 januari 2020 en de stand van zaken op 1 maart 2021. Dan ziet u onderaan de streep dat het om 352 woningen gaat die inmiddels zijn afgerond en ook administratief zijn afgesloten. Dat lijkt nog niet veel en dat is het misschien ook niet, want het gaat nog lang niet snel genoeg, ook naar onze mening niet. Ik merk echter wel – en wij met elkaar – dat er heel hard gewerkt wordt om nu die versnelling tot stand te brengen. Je ziet dat ook wel in de aanpak, zoals we die nu voor ogen

hebben in Woltersum en op andere plekken. Er komt langzamerhand wel 'stoom op de ketel' en we zijn druk bezig om toch wel tempo te maken. Gelukkig hebben we op dit moment al wel wat mijlpaaltjes te vieren en die mag je ook koesteren, vind ik. Henk heeft ze net al laten zien, dus ik ga ze niet allemaal bij langs, maar mooie plaatjes van locaties in dorpen, waar we hele goede dingen doen en waar straks ook bewoners hopelijk terug kunnen zien op een lastige periode, maar ook vooruit kunnen kijken. Ik denk dat dat het belangrijkste is. De uitgangspunten voor het LPA 2021 heel kort en bondig: we focussen ons echt op de uitvoering, dat wat loopt moet vooral doorgaan. We willen daarbij ook echt focussen op de dorpen en dorpsgericht werken. Zoals ik net zei Woltersum en Ten Post zijn daar toch hele mooie voorbeelden van, waarin we de zaak ook integraal aanpakken. We kiezen ook voor een combinatie van fysieke veiligheid – woningen moeten natuurlijk op de eerste plaats veilig zijn – maar we kijken ook zeker naar de sociale veiligheid. Je moet bewoners ook perspectief kunnen bieden. Als je al zolang in de molen zit dan wil je ook weten op welke termijn er een stip op de horizon is.

01:08:40

De heer Westerveld: In de communicatie – daar heeft Henk het, denk ik, net ook een beetje over gehad – staan de bestuurlijke afspraken centraal, dus ook daarin gaat het vooral om perspectief bieden aan bewoners. De dilemma's en onzekerheden heb ik net ook al aangestipt. De typologie-aanpak wat betekent dat nu? Hoe kunnen we daarin zorgen dat we kunnen versnellen en daarmee ook het tempo omhoog kunnen brengen? Een ander dilemma en ook het risico is wel van: kunnen we het met zijn allen wel bijbenen? Kunnen we voldoende capaciteit genereren om die planvorming en uitvoering ook goed te organiseren en ook bij te kunnen benen? Ja, en die andere onzekerheid daar had ik het net al over. We moeten ook nog een goede inschatting maken van hoeveel eigenaren uiteindelijk ook gaan voor die herbeoordeling. Wat als laatste nog wel interessant is, is dat we op dit moment ook samen met de NCG werken aan een MJVP; een meerjaren- versterkingsplanning. Daarmee is het de bedoeling dat we – ik denk dat we het ongeveer hebben over een termijn van vijf jaar – dat we vijf jaar vooruit willen kijken en daarmee ook steeds beter in beeld krijgen, wat er de komende jaren op ons, maar ook op bewoners afkomt. De gedachte is op dit moment, zo ver zijn we nog niet, om te kijken of we het LPA '21 en '22 – zo noem ik het maar even – uiteindelijk misschien wel kunnen vertalen naar een MJVP, waarin we dus ook het LPA in die hoedanigheid wat meer kunnen loslaten.

01:10:21

De heer Westerveld: Als laatste, nog even grafisch weergegeven, zie hier toch even mooi op basis van de grijstinten nog eens een keer goed in beeld gebracht hoe groot de opgave is en in welke gebieden de grootste impact ligt. Dan zie je dat aan de oostelijke kant van ons gebied donkergrijs is en dat het in het gedeelte van de stad Groningen op dit moment redelijk licht getint is. Dat is allemaal goed verklaarbaar lijkt me. Groningen ligt wat verderaf van het, ik noem het nu maar even, epicentrum. In ieder geval wat verderaf van de bevingen en daarmee heb je in ieder geval even een grafisch plaatje van hoe het zich opbouwt. Volgens mij ben ik er dan een beetje doorheen. Ik realiseer me heel goed dat het in vogelvlucht is. Ik ben samen met mijn team op dit moment druk bezig om dit LPA vorm te geven, maar mocht u in de tussentijd vragen hebben, u kent mijn naam inmiddels en ik hoop dat u mij weet te vinden. Ik wil het stokje even overdragen aan mijn collega Baukje.

01:11:37

Voorzitter: Ja, dan geef ik graag het woord aan Baukje Reitsma.

01:11:41

Mevrouw Reitsma: Goedemorgen mijn naam is Baukje Reitsma. Ik ben een beetje de vreemde eend in de bijt, want ik werk niet bij bij Versterken en Vernieuwen, maar bij DMO als sociaal gebiedsontwikkelaar en ik ben onderdeel van het gebiedsteam. Diana benoemde het al heel mooi, we hebben natuurlijk de bijzondere situatie dat we samen optrekken in het gebied van Ten Boer, dus gebiedsteam én Versterken en Vernieuwen. Als we kijken naar de sociaal-emotionele ondersteuning, daar wil ik graag even op ingaan, dan is er sinds afgelopen zomer een nieuwe bestuurlijke tafel Sociaal en Gezond, waar Inge Jongman ook aan deelneemt. Vanuit DMO is Hans Langeveld, onze directeur, de trekker van de ambtelijke tafel. Samen met de Iris Dijkstra neem ik daar ook aan deel. Als we kijken naar Ten Boer, waar zetten we op in? We hebben twee aardbevingscoaches, Melanie Postma en Jodi Kremer, en zij richten zich enerzijds op het individu of de gezinnen – er is ook veel sprake van stapelingsproblematiek – en anderzijds ook heel duidelijk op de samenlevingsopbouw. Bijvoorbeeld als we kijken naar Ten Post, Diana benoemde het ook al, hoe sleep je zo een dorp de versterking door en wat is er nodig? Daarin zie je dat elk dorp andere behoeftes heeft, dus wat in Ten Post werkt op sociaal vlak werkt niet per definitie in Lellens of in Ten Boer. Ik zou jullie ook graag willen aanraden om een keer op werkbezoek te gaan met Melanie of met Jodie. Zij staan met 'twee benen in de klei', om het zo maar te zeggen. Ze weten ontzettend veel van het gebied en ook wat er speelt. Het is heel leerzaam om een keer met hen samen op te trekken. Ik denk dat het in dit kader ook nog van belang is om te noemen dat de IMG bezig is met de smartegeldregeling en die gaat vanaf het tweede kwartaal lopen. Met elkaar zetten we ons in voor de sociaal-emotionele ondersteuning in het gebied en zie je ook dat wij, maar ook de aardbevingscoaches, actief zijn in de verschillende projecttafels en projectgroepen die lopen in de dorpen, zodat we ons ook bezig houden met dorpsvernieuwing. Ik mocht het afsluiten. Ik houd het heel kort. Hier zie je inderdaad nog het verschil tussen dorpsvernieuwing en dorpsontwikkeling. Eigenlijk als gebiedsteam richt je je op de langere termijn, dus dorpsontwikkeling. Met dorpsvernieuwing wil je een plus realiseren op het gebied. Idealiter trek je hierin samen op, want elke plus moet natuurlijk uiteindelijk ook verbonden worden met de langere termijn en ik denk dat we daarin zeker heel goed met elkaar bezig zijn. Dank jullie wel.

01:14:12

Voorzitter: Mooi, dank je wel. Dit was dan de laatste presentatie. We hebben het blokje rond. Ik stel voor dat we even vijf minuten pauze nemen. Dan kan er even goed geschakeld worden technisch hier, maar kunnen wij ook even in ons hoofd schakelen en kunnen de kijkers even bedenken welke interessante vragen ze zometeen gaan stellen. We hebben even vijf minuten pauze.

01:19:23

Voorzitter: Nu, hier zit weer iedereen. Iedereen die dat even nodig had, heeft zich even van koffie voorzien. Ik neem aan dat het thuis ook allemaal klaar is en dat we verder kunnen gaan met ons tweede gedeelte van deze bijeenkomst en dat is het stellen van vragen. Graag je 'handje' gebruiken als je vragen hebt. Ik zie in ieder geval een handje van Peter Rebergen.

01:19:51

De heer Rebergen: Ja, dank u wel Voorzitter. Ja, ik heb wat meer vragen, maar mijn eerste vraag gaat over wisselwoningen. Goed om te horen dat er waarschijnlijk wisselwoningen kunnen komen in Woltersum. In Ten Post zouden zestig wisselwoningen komen, waarvan ook een gedeelte voor de inwoners van Ten Post zou zijn, dus ik ben benieuwd hoe dat hoe zit. Mijn tweede vraag over de wisselwoningen gaat over de Batch 1588 in Ten Boer. Daar zouden wisselwoningen in Ten Boer voor komen en er schijnen wat problemen te zijn met die wisselwoningen. Zou daar wat meer duidelijkheid over gegeven kunnen worden? Tot zover.

01:20:29

Voorzitter: Wie wil daar antwoord op geven? Je kunt nu de microfoon gebruiken die op tafel staat. Ja, ik geef het woord aan mevrouw Feringa.

01:20:45

Mevrouw Feringa: Ja, over de wisselwoningen kunnen we zeggen dat er in de gemeente Groningen in totaal 178 wisselwoningen komen en die zullen komen in Ten Post, Ten Boer en Woltersum. Het is de bedoeling dat we een planning maken met de NCG om bewoners ook goed in die wisselwoningen te kunnen laten wonen. Achter elkaar, want als je de hele opgave in één keer gaat doen, heb je veel meer wisselwoningen nodig. We denken echter met deze wisselwoningen en de planning die er meerjarig komt, uit te kunnen voor het hele gebied. Dat betekent dat wij voor de batch 1588 gisteren in ieder geval groen licht hebben gekregen en dat mensen in ieder geval een oplossing krijgen. Waarschijnlijk niet in Ten Boer, maar elders in het gebied en daar gaan we dan over communiceren. Het probleem is wel opgelost; die mensen kunnen ergens terecht binnen dit totaalpakket van 178 woningen. Voor Ten Post is inderdaad de eerste fase dat er eerst dertig wisselwoningen worden gebouwd aan de andere AMCA-locatie. Er zijn er natuurlijk al een aantal in Ten Post die al in gebruik zijn, die zitten helemaal vol en de andere dertig komen daar achteraan. Ik weet niet wat precies wat de vraag was over Ten Post. Die was mij niet helemaal helder.

01:22:19

De heer Rebergen: Sorry, mag ik de vraag nog even verduidelijken.

01:22:22

Voorzitter: Wilt u de vraag nog eens herhalen?

01:22:24

De heer Rebergen: Ja, de vraag was: er zouden zestig wisselwoning komen in Ten Post en daarin was voorzien dat ook een deel van Woltersum in die wisselwoningen zou komen. Nu komen er waarschijnlijk ook wisselwoningen in Woltersum. Dat is goed nieuws voor de bewoners van Woltersum, maar heeft dat ook invloed op die zestig wisselwoningen in Ten Post? Nog één opmerking over de batch 1588: mooi dat er een oplossing is gevonden elders in het gebied, maar wordt met inwoners dan ook gekeken wat voor gevolgen dat heeft? Kinderen zitten in Ten Boer op school, als ze elders in het gebied terechtkomen, zullen ze zich moeten verplaatsen. Hoe worden inwoners daarin ondersteund?

01:23:02

Mevrouw Feringa: Even eerst de eerste vraag. In Ten Post komen sowieso zestig wisselwoningen, ook al komen er ook nog in Woltersum en in Ten Boer wisselwoningen, dus

die aantallen zullen hetzelfde blijven. Er is in ieder geval geen plek in Woltersum om alle wisselwoningen die daar nodig zijn te kunnen plaatsen. Als daar wisselwoningen komen dan komen daar een aantal en zullen er toch sowieso nog mensen naar Ten Post moeten. Dan moet er goed gekeken worden welke mensen 'beter' naar Ten Post kunnen en welke mensen in Woltersum moeten blijven. Dat heeft te maken inderdaad met kinderen of juist heel oud zijn of allerlei andere criteria. Dat moet nog nader worden uitgewerkt, zo ver zijn we nog niet. Dat geldt ook voor de 1588, want dit is vrij nieuw. Dit komt van de bestuurlijke tafel van deze week, dus daar zijn we heel blij mee en dat moet verder uitgewerkt worden. Dat zal ongetwijfeld weer een aantal vragen met zich meebrengen die we dan moeten beantwoorden, maar daar weten we nu het antwoord nog niet op.

01:24:13

De heer Ubbens: Voorzitter?

01:24:14

Voorzitter: U had ook nog een vraag over de sociale component hoe die mensen met scholen en zo.

01:24:20

Mevrouw Feringa: Dat is inderdaad de sociale component, want die horen we natuurlijk in Woltersum ook. Op het moment dat je met je gezin moet verplaatsen naar een ander dorp en vriendjes wonen nog wel in het dorp dan doet dat meteen weer wat met mensen. Daar zal dan een oplossing voor gevonden moeten worden. Wat die precies nu is, op dit moment, kan ik niet aangeven, maar wel dat we daar oog voor hebben. Ja, dat zal dan iets zijn met – dat zien we nu ook al – busjes heen en weer rijden naar scholen en dat soort dingen. Dat zien we elders in het aardbevingsgebied ook al gebeuren, maar daar moeten we nog afspraken over maken.

01:25:01

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Ubbens, ik zie dat u een handje heeft.

01:25:05

De heer Ubbens: Ja, even een aanvullende vraag dan. Het was een beetje verwarrend. Er komen toch zestig extra wisselwoningen in Ten Post? Of komen er nu dertig extra wisselwoningen in Ten Post, want -

01:25:17

Mevrouw Feringa: Nee, zestig extra.

01:25:19

De heer Ubbens: Zestig extra, dus op de AMCA-locatie komen er zestig. Nu eerst dertig en later nog dertig?

01:25:29

Mevrouw Feringa: Ja.

01:25:29

Voorzitter: Dat was uw vraag.

01:25:31

De heer Ubbens: Dat waren niet mijn vragen. Ik heb veel meer vragen, kan ik die gelijkstellen?

01:25:38

Voorzitter: Ja, hoor.

01:25:38

De heer Ubbens: Ten eerste er werd wat gezegd over die 1588. Er werd wat uitgeweid over de problemen die daarmee zijn, maar dat is toch de batch, waar wij als gemeente zelf de regie in hebben? Wat zijn nu precies de problemen die daar spelen? Het kwam in de prestatie al even naar voren, maar er werd niet echt uitgeweid over waarom dat dan stroef loopt of wat daar dan het probleem mee is. Kan daar nog wat meer over verteld worden? Misschien even vraag voor vraag doen, want die andere vragen gaan over andere onderwerpen.

01:26:12

Mevrouw Feringa: De 1588 dat zijn problemen die we ook vooral weg wil houden bij bewoners. Rond de kerst hebben mensen ook een ophoging gekregen van hun budgetten daar en dat is netjes opgelost. Bij de 1588 dat is een aparte subsidie. Mensen vragen daar subsidie aan en wij ondersteunen ze daarin, als gemeente Groningen. Ja, die subsidiepot is wat aan de magere kant en daar zit een 'ventiel'. Zo heet dat dan dat is een budget, waar je dan uit kunt putten, maar dat is een ventiel voor de hele regio. Je hebt dus als gemeente een opgave en vervolgens moet je, als je tekorten hebt, samen met de regio gezamenlijk uit zo een ventieelpot teren. Dat geeft al discussies, het plaatje wat mijn collega Henk Bakker al liet zien, de complexiteit van onderhandelen binnen alle tafels. Dat soort dingen kom je bij de 1588 regelmatig op verschillende onderdeeljes tegen. Dat komt doordat die batch wat aan de magere kant is qua financiën en dan loop je daartegen aan. Daar hebben bewoners echter, in principe geen last van, maar wij vooral administratief en bestuurlijk, omdat we goed moeten afstemmen en discussies daarover hebben.

01:27:37

De heer Ubbens: Ik begrijp dat dit dus nog niet in de bestuurlijke afspraken ... Je zou dan misschien verwachten dat dat in de bestuurlijke afspraken meegenomen is, maar dat is dus niet zo?

01:27:53

De heer Bakker: Daar wil ik wel even op reageren. Inderdaad is in de bestuurlijke afspraken wel iets opgenomen over de batch 1588, dus er is ook wel een budget voor beschikbaar, maar het is niet zo dat dat zomaar opgeplust wordt. Zoals Diana net al zei, we moeten daar gezamenlijk uit putten en daar zijn dus voortdurend gesprekken gaande over wat kan er wel uit en wat kan er niet uit en hoe managen wij de voortgang, vooral bij de uitvoering, zonder dat mensen daar last van hebben. Het klopt dus wel dat daar ook een bedrag voor in de bestuurlijke afspraken is opgenomen.

01:28:40

Voorzitter: Dank u wel. Wilt u nog? De wethouder wil nog.

01:28:42

De heer Van der Schaaf: Ja, het raakt natuurlijk heel erg bestuurlijke zaken, dus ik dacht, misschien moet ik even iets aanvullen op wat al keurig gezegd is. Het lijkt inderdaad vanuit het oogpunt van bewoner dan een nadeel te zijn, het feit dat er zoveel bestuurlijk gedoe over zo een batch is. Wat er feitelijk gebeurt, is dat een discussie die heel veel individuele

bewoners in het verleden zelf moesten voeren met 'de instanties' en wat tot heel veel frustraties leidt, hebben we bij die batch 1588 als het ware een beetje collectief gemaakt. Het is dus vooral de gemeente die dit soort gesprekken nu moet voeren met de NCG en met het Rijk over geld. Uiteindelijk, precies wat Diana en Henk zeggen: de bewoner – als het goed is – heeft er eerder voor- dan nadeel van. Dat wil niet zeggen dat alles goed gaat in die batch, maar een heleboel rompslomp hebben zij niet, maar die krijgen wij als bestuurders en ambtenaren terug. Dat is ook niet erg. Daar worden we natuurlijk ook voor betaald. Wat het echter wel duidelijk maakt en dat zien we ook dagelijks bij deze discussie, is dat de budgetten die ooit in het verleden zijn afgesproken – met name in Den Haag – die liggen vaak vast. Het is ontzettend moeilijk om daar beweging in te krijgen. Zelfs als het lukt bij een bestuurlijke afspraak om daar weer wat ruimte in te creëren, moet je elke keer weer 'omhoog' om te kijken of er toch nog wat geld is voor verduurzaming of voor wisselwoningen. Dan zie je dat de raderen van de Haagse politiek of de Haagse bureaucratie zo langzaam werken dat dat vaak veel vertraging oplevert. Wat je dus ziet is dat wat heel veel individuele bewoners de afgelopen tijd individueel meemaakten dat wij dat nu collectief meemaken. Dat neemt niet weg dat, als je ziet wat we uiteindelijk realiseren in die batch 1588, we daar best best tevreden over kunnen zijn. Een andere complicerende factor is natuurlijk wel dat het een covenant is tussen vijf of vier gemeenten – of drie intussen zelfs, na de herindeling – en we moeten het ook als gemeenten onderling nog eens worden, omdat elke euro die we in Groningen extra uitgeven kan in de Eemsdelta minder worden uitgegeven.

01:30:39

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Ubbens u heeft wel een volledig antwoord op uw vraag gekregen?

01:30:45

De heer Ubbens: Ja, die vraag wel. Zeker.

01:30:46

Voorzitter: Dan ga ik nu eerst even naar de heer Staijen van de Stadspartij. Hij heeft ook al een tijdje een handje omhoog.

01:30:56

De heer Staijen: Ja, dank u, Voorzitter. Ja, ik wil even terugkomen op de situatie in Woltersum. Op 29 december hebben alle eigenaren in dat dorp een brief gekregen van de gemeente Groningen met een uitleg over de bestuurlijke afspraken. Kern daarvan was dat alle panden een versterkingsadvies zouden krijgen. Nu is op dit moment redelijk veel verwarring in dat dorp, want eigenlijk is onbekend bij bewoners wie nu wel en wie niet een versterkingsadvies krijgt. Zitten ze in groep A ingedeeld, zitten ze in groep B ingedeeld? Enfin, men weet het niet. We zijn drie maanden verder en nog steeds heeft een groot deel van de mensen niets ontvangen. Het is zelfs zo ver dat op het ogenblik een enquête in het dorp geweest is om te inventariseren wie nu wel en wie nu niet iets heeft ontvangen en volgens welke norm. Ergens schijnt dus de communicatie ook nog steeds niet te zijn wat het moet zijn, maar de vraag die ik hierbij heb is: hoe ver is dat proces nu en wanneer kan ik mijn dorpsgenoot vertellen, jullie hebben allemaal wel een besluit ontvangen?

01:32:05

Voorzitter: Wie gaat er antwoord geven? Mevrouw Feringa.

01:32:09

Mevrouw Feringa: Het is zo dat alle bewoners van Woltersum die eigenaar zijn van een pand – als je huurt dan kan het zijn dat de eigenaar de brief heeft gekregen – maar iedereen in Woltersum zit in A of B, dus iedereen heeft een brief gekregen van de gemeente, samen met de NCG. Als dat niet zo is dan horen wij dat graag, want dan gaat er iets mis. Verder is het zo dat een groot deel van de inwoners van Woltersum een versterkingsadvies heeft, maar dat dat nog moet worden besproken met de mensen. Mensen hebben een versterkingsadvies en krijgen uitleg door een bewonersbegeleider. Dan kun je aangeven of je het er mee eens bent of niet en dan heb je een 'goedgekeurd versterkingsadvies'. Dat is één categorie. Een aantal mensen hebben nog geen versterkingsadvies. Daar wordt nog aan gewerkt. In Q4 – dat heb ik gisteren nog gecheckt – dus dit jaar krijgt iedereen in Woltersum een versterkingsadvies van de NCG. Tenzij je natuurlijk kiest en zegt: ik wil een herbeoordeling dan kan dat, maar in principe kan iedereen in Woltersum een versterkingsadvies krijgen.

01:33:32

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Ik zie dat ... Meneer Staijen, u had nog een vraag?

01:33:40

De heer Staijen: Nee, hooguit één opmerking. Het was mooi geweest, als de bewoners ook de uitleg gekregen hadden dat dat een jaar zou gaan duren. Dan was een hele hoop gedoe in dat dorp niet nodig geweest met enquêtes en dergelijke.

01:33:56

Voorzitter: Waarvan akte, meneer Staijen. Ik zie dat de heer Rebergen nog een vraag heeft.

01:34:04

De heer Rebergen: Ja, klopt Voorzitter. Die sluit wel een beetje aan op de vraag van de heer Staijen over Woltersum, maar dan over Ten Boer. Ook daar is wel onduidelijkheid over. In Ten Boer hebben we natuurlijk te maken met zowel A-, B- als C-categorie en ook mensen die in geen van de drie categorieën vallen. Ik begreep net dat voor de C- categorie de brieven eind april/begin mei de deur uitgaan. Dat betekent dat bij de bijeenkomst in april nog niet voor iedereen duidelijk is in welke categorie zij vallen. Dat is op zich jammer, maar sowieso voor veel mensen in het toch nog onduidelijk. We hebben het nu net over die categorieën, we hebben het over de typologie-aanpak. Eerder hebben mensen natuurlijk al wel of geen inspectie gehad. Ze hebben een brief gekregen of ze wel of geen verhoogd risico hebben. Vervolgens zitten ze misschien wel in het Plan van Aanpak of misschien niet. Mensen hebben daar geen bericht over gekregen of ze wel of niet in het Plan van Aanpak zitten. Al met al is dat dus erg onduidelijk en de vraag is hoe daar meer inzicht in kan worden gegeven voor de inwoners?

01:35:13

Voorzitter: Dank u wel. Henk zal even antwoord geven op deze vragen, denk ik.

01:35:23

De heer Bakker: Jazeker dat is inderdaad in Ten Boer best wel complex, dus dat klopt wat je zegt. We hebben met de verschillende categorieën te maken en ook nog inderdaad woningen die buiten ons Plan van Aanpak vallen. Het is zo natuurlijk dat de mensen die in

blok A en in blok B vallen, die hebben daar inmiddels bericht over gekregen, dus die weten ervan. Mensen die niet in die twee blokken vallen, vallen dus in blok C, als ze in onze versterkingsopgave zitten en dat kunnen mensen weten, want daar is in het verleden over gecommuniceerd naar aanleiding van HRA-analyses die zijn gehouden. Ik kan me echter wel voorstellen dat niet iedereen precies dat meer helder heeft, dus we zullen dat in ieder geval helder maken met de brieven die naar de bewoners in blok C verstuurd worden. Dat zal dus eind volgende maand zijn, voor één mei in ieder geval gaan die brieven de deur uit. Ja, om dat volledig transparant te maken van welk adres valt waaronder. Dat willen we zeker gaan doen, want ik denk wel dat dat nodig is. We moeten wel even goed kijken wat vanuit privacy-oogpunt haalbaar is op dit punt, maar we zullen dat zeker zo goed als we kunnen aan iedereen duidelijk gaan maken. Dat zal de komende weken moeten gaan gebeuren. Het klopt dat wij volgende week een algemene informatiesessie houden voor inwoners in Ten Boer. Dat is inmiddels breed aangekondigd. Ja, dat er onduidelijkheden zijn en dat de regelingen nog niet zijn uitgewerkt dat is een feit, maar we zijn wel in de bestuurlijke afspraken of daarna is direct al door de minister ook, in de Tweede Kamer gezegd, voor bepaalde data worden alle bewoners geïnformeerd. Dat loopt nu, dus voor 1 januari de eerste groep, voor 1 maart de tweede groep en voor 1 mei de derde groep. Dat loopt nu. Dat betekent natuurlijk ook dat wij daar zo goed mogelijk over gaan communiceren, wel wetend dat nog niet alles is uitgewerkt. We kunnen niet anders doen dan dat op dat moment toelichten van hier wordt nog aan gewerkt. Bijvoorbeeld de typologie-aanpak is zo een voorbeeld, maar zo zijn er wel meer. Zodra er wel helderheid en duidelijkheid is over de subsidieregelingen dan gaan we die alsnog verstrekken.

01:37:48

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Dit is wel voldoende antwoord, heb ik het idee, meneer Rebergen?

01:37:55

De heer Rebergen: Een kleine vraag, want meneer Bakker geeft aan: er is een brief gestuurd op basis van het HRA of mensen wel of niet in het LPA zitten. Dat verloopt niet helemaal één op één, ook omdat we als gemeente hebben besloten dat de groep van het LPA iets groter is dan op basis van het HRA. Zeker die mensen hebben geen bericht gekregen dat ze wel onder het LPA vallen, maar ook de mensen die op basis van het HRA misschien wel een licht verhoogd risico brief hebben gekregen, zijn er zelf niet helemaal van overtuigd of ze nu wel of niet in het LPA zitten, dus die communicatie loopt dan toch nog niet één op één.

01:38:30

Voorzitter: Wil je daar nog even op reageren?

01:38:34

De heer Bakker: Ja, ik denk dat meneer Rebergen gelijk heeft. Er zijn zeker nog uitzonderingen en mensen die het of zelf nog niet helemaal helder hebben of wij hebben dat nog niet helder genoeg gecommuniceerd. Dat doet er ook allemaal niet zoveel toe, maar we gaan daar zeker de komende weken helderheid in scheppen.

01:38:50

Voorzitter: Dank. Ik zie nog een handje bij Herman Ubbens van het CDA. Heb je nog een vraag of is dit een oud handje?

01:38:58

De heer Ubbens: Het is een nieuw handje. Ja, ik heb nog een paar vragen. Dit ligt in het verlengde van waar we het net over hadden, over die blok B- en blok C-woningen. Dat zal een boel discussie kunnen opleveren, neem ik aan of niet? De keuzen die gemaakt zijn voor welke woningen vallen in blok C en vallen dus min of meer onder dezelfde procedure als de A-woningen. Er zit namelijk nog best een groot verschil tussen die categorieën en waar je dan recht op hebt. In hoeverre verwachten we daar ... ja, kunnen we daar al een inschatting van maken? Zou daar gedoe van kunnen komen? Zeker in Ten Boer zou dat misschien kunnen, omdat daar natuurlijk dat verschil erg speelt. Dat ten eerste en ten tweede nog een beetje in het verlengde van de bestuurlijke afspraken: zijn er nu duidelijke afspraken gemaakt met het Rijk, met de NCG over de communicatie? Ik begrijp nu dat dat toch voornamelijk bij de gemeente ligt. Is dat echter nu duidelijk afgesproken, omdat er in het verleden ook nog wel weer eens brieven namens de minister zijn verstuurd? Is daar nu een heldere afspraak over gemaakt?

01:40:09

Voorzitter: Dit zijn twee vragen. Worden die beiden door de heer Bakker beantwoord?

01:40:13

De heer Bakker: Ja, dat denk ik wel. Ja, wat betreft de discussies, die kunnen we verwachten op het moment dat er grenzen ontstaan. Die blok B-adressen inderdaad, die hebben wij toegevoegd aan het blok A, omdat we denken dat er te grote verschillen ontstaan tussen die twee groepen van huizen die bij elkaar in de buurt liggen en die ook van hetzelfde soort zijn. Echter, op het moment dat je dus een nieuwe cirkel trekt, een nieuwe grens ergens trekt, dan is er ook altijd iemand die er net weer buiten valt. Dat zal zich zeker gaan voordoen in Ten Boer. Dat zullen we straks ook in de stad gaan zien, waar een aantal adressen in de oostelijke stadswijken in categorie C vallen en een aantal daar buiten valt. Dat is ook niet altijd zo heel erg eenduidig van de buitenkant af te zien en daar zullen we ook vragen over krijgen. Nogmaals, het is inherent aan het trekken van grenzen en daar ontkomen we niet aan. We kunnen dus niet zeggen: iedereen krijgt hetzelfde. Daar voorzien die bestuurlijke afspraken niet in, dus dat kan niet. Ergens moet je grenzen trekken en zolang we die grenzen trekken, zullen we deze discussie houden.

01:41:32

De heer Ubbens: Voorzitter, mag ik een vervolgvraag stellen?

01:41:35

Voorzitter: Ja, ga je gang.

01:41:37

De heer Ubbens: Dan zal het er natuurlijk ook van afhangen in hoeverre we dan duidelijk kunnen maken op basis waarvan en wat zijn de criteria geweest, want we kunnen niet alleen maar zeggen: ja, er zijn gewoon grenzen getrokken. Zolang wij niet duidelijk kunnen maken op basis waarvan dat gebeurd is, zal die discussie niet verstommen, toch? Ik bedoel, daar moet dan helder over gecommuniceerd worden waarom de grens ligt, waar die ligt.

01:42:04

De heer Bakker: Ja, dat klopt. We zullen dat zo goed mogelijk doen, maar of dat iedereen tevredenstelt dat is natuurlijk maar de vraag. Dat klopt, natuurlijk moeten we duidelijk

maken waarom we bepaalde huizen aan blok B hebben toegevoegd, waarom huizen in blok C vallen en waarom huizen erbuiten vallen. Er zijn allemaal verschillende redenen voor en we zullen ze zo goed mogelijk aan de inwoners uitleggen. Echter, vragen gaan we er niet mee voorkomen ... maar goed, dat zegt u ook niet, dus daar zijn we het wel over eens. We doen ons best daarin. Dan de communicatie. Ja, wij doen ... Ik moet zeggen, wij zijn als gemeente Groningen wel een klein beetje eigenwijs, als het daar over gaat. Er zijn over de communicatie afspraken gemaakt tussen het Rijk en de regio over welke instantie het voortouw neemt bij het maken van de brieven over die verschillende blokken, blok A, B en C. Echter, wij hebben tot nog toe – en dat gaan we ook bij blok C weer doen – gezegd: wij willen graag zelf maatwerkbrieven versturen. Dat hebben we ook gedaan. Behalve bij blok A-adressen in Ten Boer, dacht ik, die zijn door de NCG benaderd, maar verder hebben we alle categorieën gezamenlijk benaderd, waarbij de gemeente het voortouw heeft genomen in de formulering van de brieven, om op een aantal punten wat nadere tekst en uitleg te geven. Dat zullen we dus ook bij blok C doen. Ja, dus in feite zijn de afspraken hierover in die zin secundair, omdat wij vinden dat we maatwerk voor onze dorpen moeten leveren – en straks ook voor de stadswijken trouwens – hebben we gezegd, in overleg met de NCG, we willen een eigen brief voor onze inwoners opstellen. Tot nog toe werkt dat naar ons idee heel goed.

01:43:58

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Dan zie ik dat Jimmy Dijk ook een handje heeft opgestoken. Jimmy, aan jou het woord.

01:44:06

De heer Dijk: Dank je wel. Ja, bedankt voor de presentatie. Ik heb twee vragen. Ik las een artikel op het platform GRAS dat ging specifiek over Ten Post en over de cultuurhistorische waarden en de kwaliteit. Ik vroeg me af of dat ook gelezen was. Het was nogal negatief over met name Ten Post, over welke materialen er gebruikt zijn en er werd over 'spreadsheetarchitectuur' gesproken. Nu ben ik geen architect, maar ik denk dat ik wel een klein beetje deel wat de schrijvers hadden, dus ik vroeg me af: op welke manier wordt de kwaliteit dan echt gewaarborgd voor sloop/nieuwbouw? Mijn tweede vraag is vrij simpel. Ik weet dat het niet zo simpel is, als ik het nu zeg, maar kunnen wij voor mensen in het gebied per huis of per woonblok een afspraak maken met data, waar mensen de overheid aan kunnen houden dat het opgelost is? Ik hoef jullie niet uit te leggen dat mensen heel lang wachten en volgens mij is dat de enige behoefte die mensen hebben.

01:45:18

Voorzitter: Wie gaat deze vraag beantwoorden? De eerste mevrouw Feringa en de tweede meneer Bakker.

01:45:25

Mevrouw Feringa: De eerste vraag over de kwaliteit. Ja, ik heb het gelezen en ik kreeg het ook doorgestuurd het GRAS-artikel. Ja, dat is heel negatief. Ik kreeg het ook meteen doorgestuurd van Dianne Maas, onze versterkingsbouwmeester en die gaf ook heel mooi aan: dit kan alleen maar beter. We zitten daar dus nu bovenop. Toen ik begon aan dit programma liep ik ook langs het blokje wat in dat artikel stond en ik dacht dat dat wisselwoningen waren, Maar helaas was dat niet zo. Dat waren seniorenwoningen, dus ik schrok er zelf ook wel een beetje van moet ik zeggen. Ik heb geen idee, ik heb daar verder

ook geen aandacht aan besteed, waar dat vandaan kwam, maar goed ... Oude gemeente, zegt de wethouder hier. Ik schrok er zelf ook wel een beetje van, dus we zitten er bovenop. We kijken mee met de architectuur. We hebben ook mensen van stedenbouw die goed meekijken en daar is nu echt wel aandacht voor.

01:46:34

De heer Bakker: Dan de vraag van de heer Dijk: wanneer is het voor iedereen opgelost? Ja, dat is een hele algemene en inderdaad simpele vraag, waarvan de heer Dijk ook wel weet dat dat natuurlijk niet zo makkelijk te beantwoorden is. Ik denk dat een belangrijke stap die nu wordt gezet – en ik denk dat de bestuurlijke afspraken dat wel mogelijk gaan maken, maar dat moet allemaal de komende maanden nog gebeuren – is die meerjaren-versterkingsplanning, waar André Westerveld het net over heeft gehad. Dat geeft ons wel helderheid, maar ik merk wel als je tegen mensen zeggen, ook al is het maar de planning ... We hebben vorige week een presentatie gehouden in Ten Post over de planning het sloop/nieuwbouwtraject van de Nije Buurt fase twee en drie. Dat loopt de komende twee jaar. Op het moment dat je daar data voor gaat noemen dan worden mensen al op voorhand wantrouwig. Dat is ook begrijpelijk, want er zijn in het verleden al heel vaak data genoemd: 'dan en dan bent u aan de beurt' of 'dan gaan wij in dat dorp of in die wijk aan de slag'. In de praktijk blijkt het vaak aanzienlijk uit te lopen, dus we zijn ook om die reden wel terughoudend met het noemen van definitieve planningsplanningen daarover. Ik heb ook al gezegd dat in het verleden gezegd is: 2019 dat wordt het jaar van de uitvoering. Nu, we hebben een heel klein beginnetje gemaakt in 2019 en in 2020 ging het nog niet zo heel hard. We hopen nu wel en we zien daar ook wel wat signalen van dat het sneller gaat, maar om nu te zeggen 'dan is het klaar' dat is denk ik echt te vroeg. Ik hoop dat wij dat op een gegeven moment wel met enige zekerheid kunnen zeggen, maar ik vrees dat dat nog wel even zal duren.

01:48:20

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Jim, je hebt nog een vraag daarover?

01:48:23

De heer Dijk: Een beetje aanvullend. Ik begrijp het antwoord en ik ben het er ook mee eens; als gemeente een antwoord geven op die vraag is wel erg lastig. Echter, niemand is nu afrekenbaar en dat maakt het voor bewoners ook wel vervelend, als ze data horen, want ze kunnen niets met een datum. Als de overheid besluit dat die datum niet gehaald wordt, dan wordt die datum niet gehaald, punt. Bestaan er mogelijkheden toe dat mensen wel een datum krijgen en dat de overheid zich er ook aan moet houden en anders bijvoorbeeld schadevergoedingen moet gaan betalen, omdat het niet opgelost wordt?

01:49:03

Voorzitter: Ja, dat is een mooie vraag, Jim. Ik zit even rond te kijken. Nu, voorlopig moet het antwoord, geloof ik, nog even op zich laten wachten.

01:49:10

De heer Bakker: Ja, dat antwoord kunnen we inderdaad niet geven. Ik denk, voor zover ik kan overzien zijn die mogelijkheden er niet. Misschien is het een interessant proefproces waard om dat uit te zoeken, maar dat de behoefte daaraan natuurlijk heel groot is en dat de frustratie bij veel mensen ook heel hoog is dat is evident, zou ik zeggen. Ja, wij kunnen vanuit ons gezien niet anders doen dan ons uiterste best om vooral die voortgang aan de

gang te houden en te kijken hoe kunnen we zo snel mogelijk en ook in de juiste fasering stappen zetten. We hebben er daarnet uitgebreid over gesproken hoe we dat denken te doen, maar meer ligt in ons vermogen in ieder geval niet. Dank u wel.

01:49:56

Mevrouw Feringa: Misschien nog even toe voegen dat we wel willen gaan werken met meerjarenplanningen en dan krijg je wel echt meer zicht op wat je wel en niet kan in een jaar en misschien ook wel per halfjaar en dat geeft wel wat meer handvaten voor bewoners. Ja, wij zitten natuurlijk als programma voortdurend achter die planningen aan – dat is één van onze hoofdtaken – om die data wel boven water te krijgen, want we zien ook wel dat bewoners daar behoefte aan hebben, maar dan moeten ze wel kloppen. Dat zei mijn collega ook al. Dat is inderdaad het lastige, maar op het moment dat we gaan werken met meerjarenplanningen dan zal je ook zien dat er echt wel blokken mensen ... voortgang boeken. Je ziet het ook met de pilot die we nu doen in Woltersum. Daar zijn we voortdurend achter de NCG en IMG aan om van alle drie de instanties – en van ons zelf natuurlijk, maar wij zijn het sluitstuk – de gegevens te krijgen, zodat bewoners ook een totaalpakketje krijgen en dat ze ook weten, dit is wat er allemaal gaat gebeuren. Als je op die manier gaat werken, zien we, dan heb je ook een soort stip op de horizon van dan is het klaar. We doen echt pogingen om wat meer structuur te krijgen in de planningen en dus structuur voor de bewoners, maar dat gaat nog wel even wat tijd kosten.

01:51:20

Voorzitter: Dank je wel. Ik zie nog een handje van Peter Rebergen en van Herman Ubbens. Ik zal eerst Peter even het woord geven en dan Herman.

01:51:28

De heer Rebergen: Dank u wel. Ja, deze vraag die gaat over het stuk wat ook in de presentatie naar voren kwam over ondernemers en dat ook ondernemers last krijgen van de versterking. Dat is natuurlijk wel logisch, maar dat is natuurlijk toch wel weer iets anders dan als het om een woning gaat. Zijn er al oplossingsrichtingen voor de ondernemers dat ze dat toch in de buurt van de plek kunnen doen, waar ze nu ook ondernemen?

01:51:57

Voorzitter: Mevrouw Feringa.

01:51:59

Mevrouw Feringa: Ja, zeker. We proberen alles wat in Ten Boer zit ook in Ten Boer te houden. Dat is een hele puzzel met vastgoed en met Economische Zaken zijn we daarmee bezig. Daar zit een aparte projectleider op van ons team die daarmee bezig is, dus daar is zeker aandacht voor.

01:52:20

Voorzitter: Een vraag nog van Herman Ubbens. Je moet wel even je microfoon aanzetten, Herman.

01:52:30

De heer Ubbens: Ja, sorry. De vraag over de versterkingen en de planningen daarvan. Wat we in Ten Post al hebben gezien, is dat het wordt gefaseerd. Als er echter vertraging in de ene fase is dan heeft dat gelijk ook vertraging in de volgende fase tot gevolg, waarvan je je soms afvraagt of dat wel nodig is. Waarom wordt er bijvoorbeeld niet gezegd: we starten

dan en dan bijvoorbeeld met het maken van de plannen voor de versterking van uw woning? Sommige dingen kunnen toch best doorlopen? Ja, ik snap wel dat het allemaal ophoopt uiteindelijk bij de uitvoering, maar dan kunnen mensen tenminste weer verder, want nu zitten ze heel vaak te wachten. Dan hebben ze wel een versterkingsadvies, maar dan moet ze wachten op de planvorming, omdat in het andere blok dan wat vertraging is. Kan daar niet nog eens naar gekeken worden met het NCG of je niet veel meer dingen dan parallel kan laten lopen en door kan?

01:53:20

Voorzitter: Mevrouw Feringa.

01:53:21

Mevrouw Feringa: Ja, daar kan ik wel antwoord op geven. Je hebt in Ten Post inderdaad inderdaad de Nije Buurt dat is de sloop/nieuwbouw. Daar gaat het denk ik niet over. Dit gaat over de VA's, de mensen die een versterking krijgen; het Oude Lint in Ten Post. Daar zijn we nu inderdaad met de NCG en ook met BZK zelfs in gesprek. Bewoners hebben dat ook aangegeven, middels een brief aan de wethouder en aan de NCG, dat ze graag meer voortgang en planning en structuur willen in de versterkingsopgave in Ten Post. Daar zijn we nu ook druk mee bezig en binnenkort gaan we met bewoners en partijen daar ook weer mee verder. Het is inderdaad de bedoeling om wat meer planmatig dingen achter elkaar te zetten, dus daar wordt aan gewerkt.

01:54:04

Voorzitter: Fijn, bedankt, Jimmy, ik zie bij jou nog een handje. Is dat een oud handje of is dat weer een nieuw handje?

01:54:10

De heer Dijk: Het is een oud digitaal handje.

01:54:14

Voorzitter: Een oud digitaal handje. Dan doen we die weg en dan zie ik dat er geen handjes meer zijn. Betekent dat dat niemand meer vragen heeft? Oh, meneer Ubbens, u heeft nog een vraag.

01:54:27

De heer Ubbens: Ja, een vraag en een reactie, want het is meer een reactie op de suggestie vanuit de presentatie over de sociale-emotionele ondersteuning om een werkbezoek te doen aan de aardbevingscoaches. Ik denk, in ieder geval namens de begeleidingscommissie, dat we dat zeker graag zouden willen. We zullen met de griffie kijken wanneer dat eventueel zou kunnen en hoe dat zou kunnen, want ik denk dat het wel heel erg nuttig is. Ja, daar heb ik ook nog wel een vraag over, want we hebben in de schriftelijke vragen ook wat vragen gesteld over hoe zit het nu precies met de psychologische ondersteuning? Daar bleek wel wat verwarring over te zijn. Ook door de informatievoorziening op de site van het IMG leek het of de immateriële schaderegeling, wat de smartegeldregeling is, ook gebruikt kan worden voor het declareren van kosten van een psycholoog. Dat blijkt toch wat anders te zitten. Wij zitten met die vraag van hoe regel je dat en dat zullen de bewoners misschien ook hebben. Is dat duidelijk genoeg voor bewoners? Kunnen we daar nog wat aan verduidelijken? De informatievoorziening over: stel je hebt psychologische ondersteuning

nodig, waar meld je je dan en hoe wordt dat dan snel geregeld? Ik weet niet wie daar wat over kan zeggen.

01:55:44

Voorzitter: Wie kan daar wat over zeggen?

01:55:48

Mevrouw Feringa: Ja, ik kan er wel even wat over zeggen. Deze discussie heb ik inderdaad vorige week nog gevoerd met de IMG over de smartegeldregeling en wat er nu wel en niet in zit. De smartegeldregeling is in ieder geval een afgebakend budget, dus niet bedoeld voor psychologen of relatietherapeuten of iets dergelijks. Het is echt een bedrag met criteria en dat krijg je op een gegeven moment toegekend of niet en dan kun je ermee doen en laten wat je wilt. Wat we wel aan het doen zijn – en dan kan ik denk ik beter Baukje even het woord geven – is via de WIJ ... Ik geef Baukje even het woord.

01:56:28

Mevrouw Reitsma: Ja, we zijn in elk geval met de aardbevingscoaches – daar kunnen mensen natuurlijk altijd aanspraak op maken – in gesprek en we zijn ook aan het kijken of we iets kunnen doen met een maatwerkbudget voor mensen die echt tussen wal en schip vallen ... door de aardbevingscoaches.

01:56:48

Voorzitter: Dank je wel. Dat is voldoende beantwoording, Herman?

01:56:54

De heer Ubbens: De vraag is ook een beetje, hebben jullie het idee dat mensen dat goed genoeg kunnen vinden? Mensen uit Ten Post komen bij ons met de vraag van: ja, we willen dat via IMG regelen. Met andere woorden, de route naar de aardbevingscoaches hebben ze dan blijkbaar nooit gevonden. Anders zouden ze namelijk niet met die vraag komen over dat ze het graag willen declareren bij het IMG. Kan daar nog wat aan verbeterd worden? Is dat goed genoeg te vinden op de site Versterken en Vernieuwen?

01:57:23

Mevrouw Feringa: Nee, dat staat inderdaad nog niet goed genoeg op de site. Die maatwerkbudgetten hebben we net aangevraagd en daar moet ook nog een regeling voor komen. Daar moeten we afspraken over maken. Dat melden bij de aardbevingscoaches kan in ieder geval wel, dus dat zullen we beter op de site zetten. Ook wat wel en niet met de smartegeldregeling, want dat is inderdaad blijkbaar onduidelijk.

01:57:46

Voorzitter: Dank je wel. Ik krijg een beetje het gevoel dat een heleboel vragen zijn gesteld en dat we een beetje aan het einde van deze beeldvormende sessie zijn. Hier in de zaal denken wij dat we ontzettend veel tijd overhebben, want het is hier tien voor elf op de klok, maar ik kan wel haast aannemen dat men vergeten is deze te verzetten naar de zomertijd. Ik ga dus op mijn horloge af en dan zie ik dat het bijna vijf voor twaalf is. Ik wil nog tot slot het woord aan de heer Van der Schaaf geven om deze bijeenkomst af te ronden en dan zien we elkaar op 14 april weer, als er een meningsvormende sessie is.

01:58:27

De heer Van der Schaaf: Ja, dank je wel. Volgens mij hebben we een hele informatieve

ochtend gehad. Complimenten aan de raadsleden voor de goede vragen die gesteld zijn, maar ook complimenten aan mensen die hier gepresenteerd hebben, die het hele brede aspect van wat er allemaal speelt, goed in beeld hebben gebracht en ook de dilemma's hebben geschetst. Het is wel duidelijk dat we er nog lang niet zijn, maar we zijn wel op de goede weg, durf ik te zeggen. Het ene plaatje, wat Henk op een gegeven moment liet zien, van wat er allemaal onder de 'motorkap' van alle versterking overleggen gebeurt met al die overleggen – dat hele ingewikkelde schema – dat geeft wel aan hoe ingewikkeld we het allemaal hebben georganiseerd. Met 'we' bedoel ik dan niet de gemeente Groningen per se, maar vooral de overheid en de partijen, waarmee we samenwerken. We proberen dat op allerlei manieren simpeler te maken – niet alleen voor onszelf – maar vooral, omdat we op die manier onze inwoners een beter en helderder verhaal kunnen geven. Inderdaad het moet wel de ambitie zijn dat bewoners op een gegeven moment weten, waar ze aan toe zijn. Dat ze een planning krijgen en dat ze er ook vanuit mogen gaan dat hier ijs en weder dienende aan wordt gehouden. Natuurlijker, er kan altijd wat zijn met een bouwproject wat vertraagt, er kan altijd een capaciteitsprobleem zijn, maar in principe moet zo een planning helder kunnen zijn. Ook als het gaat om de communicatie. We investeren er heel veel in, we doen er heel veel aan, maar dan blijven er altijd nog – ook door die hele ingewikkeldheid die er is – mensen tussen wal en schip vallen, als het gaat om informatie. Volgens mij zijn er in dit gesprek goede suggesties naar voren gekomen dat verder te verbeteren en hebben wij hopelijk een beter beeld kunnen geven of een nog scherper beeld van wat we allemaal al wel doen en wat er goed gaat en waar we tegenaan lopen. Ik hoop dat we ook in de toekomst goede debatten hierover kunnen voeren, omdat wij denk ik, als raad, als organisatie en ook als college één gemeenschappelijk belang hebben en dat is dat wij het beste willen voor onze inwoners en ze zo snel mogelijk en zo goed mogelijk toekomstperspectief willen bieden in deze dorpen. Daar blijven we samen voor gaan.

02:00:22

Voorzitter: Dank u wel. Dan sluit ik hiermee de vergadering af, niet nadat ik iedereen bedankt heb voor hun komst en ook voor de ambtelijke inbreng van deze zijde. Ik wens dit team Versterking en Vernieuwing veel succes. Dank je wel.